

Program: „*Programul Incluziune și Demnitate Socială*“
Obiectiv de politică: 4 „*Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale*“
Prioritate: P01 „*Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității*“

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ
GAL CARANSEBEȘ

Cuprins

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori) 5

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți 5

1.3 Patrimoniul natural 8

1.4 Patrimoniul arhitectural şi cultural 9

1.5 Locuirea și accesul la utilități 9

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local) 11

1.7 Instituții locale și servicii publice 13

1.8 Organizații ale societății civile 14

1.9 Experienţa locală privind proiectele cu finanţare europeană 14

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC 16

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL 16

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului 16

2.1.2 Principalele caracteristici geografice 17

2.1.3 Patrimoniul natural 18

2.1.4 Patrimoniul arhitectural şi cultural 18

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM) 19

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL 19

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate 20

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL 23

2.3.1 Populaţia şi caracteristicile demografice 23

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecţie socială 23

2.3.3. Locuire și acces la utilități 26

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice 26

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 31

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială 31

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor ... 31

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL 36

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL 37

3. Analiza SWOT 39

4. Procesul de implicare a comunităţii 42

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL) 42

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL 46

4.2.1 Animarea partenerilor locali 46

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială ... 48

5. Obiectivele SDL 52

6. Planul de acțiune SDL 56

6.1 Ce măsuri sunt necesare 56

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă 56

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană 59

6.1.3 Contribuţia măsurilor la temele secundare FSE 59

6.1.4 Contribuţia măsurilor la temele orizontale 59

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale 61

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC 62

6.2 Măsuri prioritare 64

6.2.1 Prioritizarea măsurilor 64

6.2.2 Abordarea integrată 66

6.3 Lista indicativă de intervenții 69

7. Monitorizare și evaluare 72

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă 72

7.2. Evaluarea de impact 74

8. Planul financiar 75

9. Lista de anexe ale SDL 79

Introducere (sau Sumar executiv)

Acest proiect transpune necesitatea și oportunitatea materializată a comunității Caransebeșului de reducere a numărul de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL al Grupului de Acțiune Locală Caransebeș.

Pentru a determina starea de fapt, necesitatea și cele mai bune măsuri de intervenție, au fost realizate extinse sesiuni de animare, ședințe ale membrilor GAL, dar și studii sociologice. Toate aceste demersuri au avut ca scop implicarea publicului vizat de SDL în adresarea problemelor comunitare comune. De cele mai multe ori nu este suficientă semnalarea unei probleme sau impunerea unei soluții elaborate din exterior, ci înțelegerea problemei, determinarea dimensiunii acesteia și găsirea unei soluții împreună cu comunitatea care va implementa respectiva soluție.

Ca urmare a acestor demersuri, au fost identificate 3 ZUM și o zona funcțională. Teritoriul SDL acoperă tot teritoriul Municipiului Caransebeș. Considerăm că această decizie consolidează eficiența implementării unitare si organice a măsurilor propuse.

Discuțiile purtate cu cetățenii la nivelul ZUM și cu populația din ZUF au reușit să identifice problemele reale, să deschidă o poartă de comunicare și să implice comunitatea în spre o mobilizare proprie cu scopul de rezolvare a acestor probleme.

La acest moment teritoriul vizat de SDL se confruntă cu o serie de probleme pe care le vom detalia în cele ce urmează, probleme care pleacă de lipsa unei strategii unice, de la lipsa de comunicare, de la segregarea anumitor membrii ai comunității și de la lipsa unui interes general de a identifica o modalitate pentru a schimba aceste lucruri, deși această necesitate este poate cea mai mare deficiență pentru populația ZUM. Desigur, toate acestea, se reflectă și provin din elemente de infrastructură precară, servicii nedezvoltate sau care lipsesc, dificultatea de relaționare la nivel instituțional, etc. Am realizat o identificare reală a situației de fapt, am tratat problemele cu comunitatea și am elaborat împreună propuneri de măsuri pentru a schimba această stare.

Sunt 3 obiective specifice pe care le-am identificat și anume: 1. Îmbunătățirea sectoarelor de infrastructură, mobilitate urbană, spații publice urbane și dezvoltarea Sectorului de Educație 2. Îmbunătățirea imaginii publice prin acțiuni de implicare și informare comunitară și crearea de oportunități pentru a spori capacitatea de ocupare 3. Dezvoltarea sectorului de servicii medicale si sociale precum și identificarea de soluții cu privire la problemele de locuire. Pentru aceste obiective am identificat împreună cu comunitatea 4 măsuri care să soluționeze problemele acesteia.

Ca urmare a stabilirii acestei traiectorii, au fost trasate moduri și parametrii de lucru. Pentru a avea o viziune clară și pentru a fi respectate cele propuse, a fost creată o modalitate de monitorizare și evaluare a rezultatelor.

Pentru ca toate cele stabilite în cadrul SDL să prindă formă, am stabilit o echipa a GAL, care să se asigure de realizarea activităților prevăzute în prezenta strategie și am stabilit o strânsă legătură între aceasta și membrii comunității implicați (membrii și în GAL). Acești actori relevanți sunt o punte de legătură cu comunitatea și au fost cei care au reușit să mobilizeze cele 3 ZUM în cadrul ședințelor de animare.

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

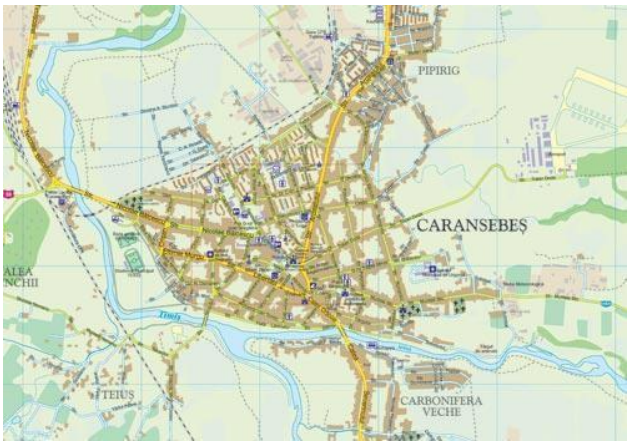

Municipiul Caransebeș este situat în sud-vestul României, în nordul județului Caraș-Severin, în provincia istorică Banat. Aflat la intersecția paralelei de 45°25'17" latitudine nordică cu meridianul de 22°13'19" longitudine estică, aflându-se la aproximativ 44 de kilometri nord-est de Reșița. Geografic, Caransebeșul se află în extremitatea nordică a culoarului depresionar Timiș-Cerna, la confluența râurilor Bistrei (la nord) și Sebeșului (la sud) cu Timișul.

Depresiunea Caransebeșului este înconjurată de munți în direcțiile est, sud și vest. Munții Țarcu, cei mai înalți, delimitează zona și includ subdiviziuni precum Masivul Petreanu (cu Vf. Pietrei la 2192 m), Masivul Țarcu (cu Vf. Țarcu la 2190 m) și Masivul Muntele Mic (cu altitudinea maximă de 1806 m). Masivul Țarcu are o serie de creste care se desprind de la Vârful Țarcu. În direcția nord-est se întinde o creastă pe care se află Vârful Căleanu (2192 m), Mătania (2160 m) și Baicu (2123 m), în timp ce spre nord-vest avem creasta Jigoriei (1463 m), care face legătura cu Muntele Mic.

La vest de Caransebeș se întind Munții Semenicului, care coboară în direcția nord de la Vârful Semenic către Vârful Nemanul Mare și continuă cu culmile Dealu Mare și Corcana. La nord, Masivul Poiana Ruscă domină zona, cu vârfuri precum Padeșul și Rusca, din care pornesc creste radiale către dealurile din împrejurimi. Caransebeșul ocupă o poziție strategică în Banat, deoarece se află la intersecția a patru importante căi de comunicație. Către nord, se conectează cu Lugoj și asigură legătura cu Timișoara. Spre sud, prin Poarta Orientală, oferă acces către Orșova și regiunea Dunării, traversând DN 6 - E 70. La vest, este punctul de plecare către Reșița, prin văile Pogăniciului și Bârzavei, conectat prin DN 58. La est, prin trecătoarea Porților de Fier ale Transilvaniei și

Sarmisegetuza, facilitează accesul către Deva și Hunedoara prin DN 68, deschizând drumul către aceste orașe importante din Transilvania.

Din punct de vedere hidrografic, Caransebeșul este străbătut de râul Timiș și afluenții săi. Timișul izvorăște din Munții Semenicului, iar pâraiele Semenic, Grădiște și Brebu se unesc la lacul Trei Ape pentru a forma Timișul. Acest râu reprezintă principala cale de drenare a apelor din regiunea cuprinsă între Munții Cernei, Țarcu, Muntele Mic și Munții Poiana Ruscă. La Armeniș, Timișul primește afluenții Râul Lung și Râul Alb din zona Țarcu. În apropierea Caransebeșului, Timișul primește apa de la Sebeș, care colectează apele din Muntele Mic. La Jupa (Tibiscum), cel mai mare afluent din zonă, râul Bistra, format din Bistra Mare și Bistra Mărului, se varsă în Timiș, după ce adună apele din Masivul Godeanu. În Caransebeș, Timișul descrie meandre largi din cauza pantelor reduse, apoi intră în județul Timiș și se varsă în Dunăre pe teritoriul Serbiei. Sebeșul izvorăște din Muntele Mic și străbate Borlova și Turnu-Ruieni, apoi se varsă în Timiș. Inițial, are aspect de pârâu cu ape repezi și o vale adâncă și îngustă, care se lărgește pe măsură ce avansează. Ieruga, o ramură a Sebeșului, este acum canalizată și a fost cunoscută ca "Apa Monachilor" în trecut. Potocul, care traversează nord-estul orașului, devine un mic râu vara și a alimentat cetatea Caransebeșului în trecut. În zona Caransebeșul Nou, curge pârâul Zlagna (Zlăgnița).

Climatul din Caransebeș este temperat-continental moderat, subtipul bănățean, cu influențe mediteraneene datorită proximității față de Marea Adriatică și protecției oferite de Munții Carpați. Temperaturile medii sunt moderate, variind între 0°C și 1°C în ierni scurte și între 21 - 23°C în verile de durată limitată. Perioadele lungi de primăvară și toamnă au o temperatură medie de 11,5°C. Clima din Caransebeș este mai caldă decât în estul Munților Țarcu, mai rece decât în zona sudică de la Dunăre și mai moderată decât în câmpia din vest. Vânturile sunt frecvente, cauzate de diferențele de temperatură și presiune între zonele alpine și depresiunea joasă, și pot fi puternice în zona Timiș-Cerna. Precipitațiile medii anuale sunt de 737 mm/an, cu cele mai mari cantități în mai-iunie și octombrie-noiembrie. Zilele cu zăpadă variază între 25 și 30 pe an. Acest climat plăcut are un impact pozitiv asupra faunei, florei și calității vieții locuitorilor din Caransebeș.

Solul din depresiunea Caransebeșului este sărac în substanțe nutritive, cu soluri aluvionare recente în zonele de albie minoră și lunci, inclusiv nisipuri, prundișuri și argile. Pe malurile râului Timiș, solul aluvionar oferă un sol fertil format din nisip și argilă la suprafață și prundișuri în

adâncime, ceea ce îl face potrivit pentru culturile de cereale. Această fâșie de sol fertil este înconjurată de podzol, soluri cu conținut scăzut de materie organică, favorabile plantelor de nutreț și pomilor fructiferi. Subsolul bazinului Caransebeș este alcătuit din roci friabile, precum argilele, nisipurile și pietrișurile, depuse în timpul neogenului. Roci mai vechi, de tip pliocen, apar ca insule în formațiunile cuaternare, în special pe versantul estic al râului Timiș. În afara acestora, șisturile cristaline domină regiunea înconjurătoare ca principal tip de rocă, în contrast cu roci mai vechi, de tip pliocen.

ANEXA 1: Planul orașului/municipiului, conform Planului Urbanistic General

1.2 Populația și caracteristicile demografice

Municipiul Caransebeș este încadrat în categoria orașelor mijlocii și are o influență semnificativă asupra localităților învecinate, datorită multiplelor sale roluri și poziționării geografice strategice. Situat într-o zonă centrală din punct de vedere regional, acest oraș reprezintă un centru vital pentru activitățile sociale și economice din regiune.

Din punct de vedere istoric, populația Municipiului Caransebeș și evoluția acesteia este strâns legată de doi factori principali. Pe de-o parte, este influențată de schimbările survenite în structurile statale de-a lungul timpului, municipiul făcând parte din Imperiul Otoman, Imperiul Austro-Ungar și România. Pe de altă parte, evoluția demografică este puternic marcată de procesele de industrializare și dezindustrializare care au avut loc ultimele decenii. Începutul secolului al XX-lea a fost marcat de o creștere moderată a populației, care a ajuns la 7.999 de locuitori în anul 1910. Această creștere a fost determinată de dezvoltarea economică a orașului, precum și de migrația din zonele rurale din apropiere. În perioada comunistă, populația Caransebeșului a continuat să crească, ajungând la un maxim istoric de 31.389 de locuitori în 1992. Această creștere a fost susținută de dezvoltarea industrială a orașului, precum și de politica de urbanizare promovată de regimul comunist. După căderea regimului comunist, populația Caransebeșului a început să scadă brusc. În doar două decenii, orașul a pierdut peste 6.700 de locuitori.

Evoluția populației a trecut printr-o serie de schimbări demografice semnificative în ultimele decenii. În anul 2002, orașul avea o populație de 28.301 de locuitori, iar structura etnică era predominant română, cu 92,13% din populație. Alte grupuri etnice importante includeau ucrainenii (2,14%), romii (2,01%), germanii (1,87%) și maghiarii (1,18%). După această perioadă, populația a înregistrat fluctuații ușoare. În anul 2011, numărul de locuitori a scăzut la 24.689, cu o concentrație evidentă a categoriei de vârstă cuprinse între 20 și 54 de ani. În 2012, populația a înregistrat o creștere ușoară, ajungând la 27.864 de locuitori. Structura etnică a rămas diversificată, cu romi (2,13%), ucraineni (1,4%) și germani (1,07%) reprezentând grupuri semnificative. Anul 2013 a adus o continuare a creșterii demografice, cu un total de 31.106

locuitori, distribuiți aproximativ egal între bărbați și femei. Cu toate acestea, în anul 2014, s-a înregistrat o ușoară scădere a populației, numărul total fiind de 30.803 de locuitori.

Conform datelor provizorii furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anul 2021, Caransebeș avea în acea perioadă 21.714 locuitori, indicând un declin semnificativ al populației. Grupa de vârstă majoritară a locuitorilor este cea cuprinsă între 35 și 54 de ani, ceea ce sugerează un proces accentuat de îmbătrânire a populației. Din punct de vedere a structurilor etnice, Aceste schimbări demografice pot avea un impact semnificativ asupra dinamicii orașului și a resurselor sale sociale și economice în viitor.

1.3 Patrimoniul natural Patrimoniul natural al unui oraș și modul în care este întreținut reprezintă factori esențiali pentru dezvoltarea economică și socială a acestuia, având un impact semnificativ asupra imaginii urbane. În cazul municipiului Caransebeș, datele din Registrul local al spațiilor verzi arată că există o suprafață totală de 56,55 hectare destinată spațiilor verzi, ceea ce înseamnă aproximativ 18,35 metri pătrați de spațiu verde per locuitor. Cu toate acestea, această cifră se situează sub normele europene recomandate, care cer un minim de 26 de metri pătrați de spațiu verde per locuitor. Această discrepanță subliniază importanța unei gestionări adecvate a patrimoniului natural al orașului. În cadrul suprafețelor destinate spațiilor verzi, se evidențiază prezența a trei parcuri principale: Parcul Ioan Dragalina, Parcul Teiuș și Parcul Traian Doda. Aceste parcuri contribuie la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și oferă spații de relaxare și recreere. O altă componentă semnificativă a patrimoniului natural o reprezintă ariile protejate din jurul orașului, predominant parcurile naționale și rezervațiile naturale. Printre acestea se numără Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului, Semenic – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița, Domogled – Valea Cernei și Rezervația Fânețа cu Narcise Zervești. Acestea contribuie la conservarea biodiversității și promovează turismul ecologic în regiune. În ceea ce privește aspectul hidrografic, zona Caransebeșului oferă numeroase atracții, inclusiv cascadele Bigăr, Beușnița și Gârliște, care adaugă un farmec aparte peisajului natural, și lacurile Buhui, Ochiul Beiului și Lacul Dracului, destinații populare pentru activități recreative și de agrement. De asemenea, regiunea găzduiește mai multe peșteri fascinante, cum ar fi peșterile Românești, Mărghitaș și Țoloșu, care reprezintă surse de interes atât științific, cât și turistic. Zona Caransebeșului este caracterizată și de prezența unor obiective naturale de relief deosebite, care completează peisajul natural variat și pitoresc al regiunii. Printre acestea se numără geomorfositul Pietrele lui Scorilo, o formațiune stâncoasă impresionantă, precum și vârful Semenic, care oferă o panoramă captivantă asupra peisajului muntos din jur și este o destinație preferată pentru turiști și iubitorii de natură. Piatra Goznei și Piatra Nedeii sunt alte elemente distinctive ale reliefului, fiecare cu propriile lor caracteristici și atracții naturale, adăugând un farmec special zonei și oferind oportunități pentru explorare și aventură în mijlocul naturii. Toate aceste elemente din patrimoniul natural al

Caransebeșului contribuie la atractivitatea și identitatea orașului, precum și la potențialul său de dezvoltare durabilă.

1.4 Patrimoniul arhitectural şi cultural

Municipiul Caransebeș se bucură de un bogat patrimoniu cultural și arhitectural care reflectă istoria sa diversificată și influențele culturale variate. Centrul orașului oferă un peisaj urban tipic central-european, cu clădiri construite în stilurile caracteristice perioadei de trecere dintre secolele 19 și 20. Aici, arhitectura de epocă se îmbină cu elemente de *art nouveau*, creând un cadru distinctiv. Spațiile publice largi, precum scuarurile și piețele, pun în valoare această arhitectură aparte.

Clădirile de patrimoniu, monumentele, muzeele și centrele culturale ale orașului sunt aranjate strategic pentru a evidenția importanța lor istorică și arhitecturală. Printre acestea se numără Biserica Sf. Gheorghe, Biserica Sf. Ioan, Palatul Comunității de Avere, Biserica Catolică, Vechea Cazarmă, Sinagoga, Liceul Traian Doda și Primăria Municipiului Caransebeș. Statuia generalului Dragalina și statuia Pro Patria, realizată de sculptorul Horvay și amplasată în centrul orașului, reprezintă alte puncte de atracție deosebită.

Oferind o varietate de evenimente culturale, municipiul Caransebeș se implică activ în promovarea culturii și tradițiilor locale. Aceste evenimente, desfășurate pe tot parcursul anului, sunt organizate în principal de instituțiile locale, în colaborare cu școli, precum și în parteneriat cu structuri județene și participarea unor parteneri din alte județe. Aceste manifestări includ evenimente de film, teatru, artă, istorie, folclor și muzică, adresate diversei audiențe din localitate și zona de influență. Prin aceste inițiative culturale, Caransebeșul își consolidează legătura cu trecutul său bogat și oferă comunității oportunități de a experimenta și promova cultura vibrantă a orașului.

În anul 2023, printre principalele evenimente culturale ale orașului s-au numărat Ruga de la Oraș (21 aprilie), Concertul trupei Sub-Radio (12 mai), evenimentul "Șah în Școală" (17 iunie) și prestigiosul Festival "Serbările Cetății" (31 august - 09 septembrie), care au îmbogățit experiența culturală a locuitorilor și a vizitatorilor din Caransebeș.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în 2011 se aflau 8.536 de locuințe/gospodării, respectiv 3.771 de clădiri în Municipiul Caransebeș. Din cele 3.771 clădiri, 99.7% dintre acestea (3.761) sunt reprezentate de clădiri cu locuințe. În acest sens, numărul mediu de persoane per locuință/gospodărie este de 2.57. În ceea ce privește poziționarea acestora, clădirile administrative și cele reprezentative din punct de vedere cultural și arhitectural se află în centrul vechi al orașului. În zona centrală se află, de asemenea, cartiere de tip habitat colectiv. Densitatea acestor tipuri de clădiri scade gradual odată cu trecerea din zona centrală în cea

pericentrală, unde majoritar sunt clădirile rezidențiale. Aspectul clădirilor rezidențiale se împarte în două categorii: clădiri cu arhitectură șvăbească având curți interioare și clădiri de tip vilă urbană. Pe lângă clădirile rezidențiale, în arealul acestei zone se găsesc și blocuri, ceea ce devine problematic din punct de vedere al organizării spațiului urban. În zonele marginale a spațiului urban își fac prezența cartierele de tip cvasirural, cu gospodării așezate alăturat de-a lungul străzilor. În cadrul acestor zone, aspectul locuințelor este unul mixt, cu gospodării modeste având curți interioare mici. În cazul gospodăriilor aferente comunităților marginalizate, aspectul acestora devine tot mai insalubru.

Din punct de vedere al alimentării cu apă, furnizarea apei în municipiul Caransebeș este gestionată de Uzina de apă II, care captează apă din lacul de acumulare Zervești și funcționează folosind sistemul de filtre în dublu curent. Uzina a fost inițial proiectată pentru a avea o capacitate de 500 litri pe secundă, ceea ce corespunde cinci filtre în dublu curent. În prezent, sunt active trei dintre aceste filtre. În timpul perioadelor de revizii la lacul Zervești, furnizarea de apă este asigurată din Uzina de apă I, situată la Balta-Sărată, cu un debit de 120 litri pe secundă.

În ceea ce privește sistemul de canalizare, în perioada 2009-2016, municipiul Caransebeș a beneficiat de mai multe programe de reabilitare a infrastructurii de apă și canalizare. Acestea au inclus înlocuirea a 12,160 km de conducte de alimentare cu apă, contorizarea a 1993 de abonați și extinderea rețelei de apă și canalizare. Stația de epurare veche a fost înlocuită cu una nouă, finalizată în 2016, iar cartierul Teiuș a fost inclus în aceste upgrade-uri. Cu toate acestea, stația de epurare pentru cartierul Jupa nu este funcțională, iar o nouă uzină de apă este în construcție. De asemenea, există o uzină de apă pe puțuri forate de la Buchin care se află în conservare.

Municipiul Caransebeș primește alimentare cu gaze naturale prin conducta Bacia-Caransebeș, gestionată de S.C. Transgaz S.A. O stație de reglare și măsurare reduce presiunea gazelor naturale de la 40 bari la 6 bari în rețeaua publică. Rețelele de distribuție, administrate de E.ON Gaz Distribuție România, acoperă o lungime totală de 93,1 km și furnizează gaze naturale atât consumatorilor casnici, cât și celor industriali. Consumul de gaze pentru agenții economici a cunoscut o creștere de la 25.785 mii m3 în 2014 la 30.086 mii m3 în 2016, cu o ușoară scădere la 27.844 mii m3 în 2018. În ceea ce privește consumul casnic, acesta a rămas relativ constant, situându-se între 6.326 mii m3 în 2014 și 6.482 mii m3 în 2018.

Alimentarea cu energia electrică în municipiul Caransebeș provine din rețelele de 110 KV gestionate de Transelectrica S.A., iar distribuția către rețelele orășenești LEA și LES este asigurată prin stația de transformare de 110/20(6) KV. Gestionarea rețelelor orășenești de distribuție este responsabilitatea Enel Distribuție Banat, care se ocupă și de iluminatul public. Sistemul de iluminat public din Caransebeș a fost inițial proiectat cu parametri tehnici mai vechi, dar acum se lucrează la modernizarea și extinderea acestuia prin proiectul în valoare de 13,5 miliarde lei, finanțat prin

POR/300/3/1. Până în 2020, rețeaua de iluminat acoperea 91,2% din străzile orașului, având o lungime de 62 km.

Colectarea și transportul deșeurilor, inclusiv cele menajere, industriale, de la demolări și din gospodăriile populației, sunt gestionate de Transal Urbis S.R.L. Pentru colectarea deșeurilor reciclabile, orașul dispune de 40 de platforme și 3 autocompactoare, împreună cu o camionetă specializată. Aceste deșeuri sunt adunate în recipiente precum pubele de 120 l, 240 l, containere de 1,1 mc și saci menajeri, fiind ridicate zilnic de pe platformele dedicate și săptămânal din zonele cu locuințe individuale. În 2019, au fost colectate aproximativ 359 de tone de deșeuri reciclabile, care au fost sortate și trimise pentru reciclare. Cu toate acestea, cantitatea de deșeuri reciclabile colectate reprezintă doar 22,4% din totalul deșeurilor colectate în oraș (aproximativ 1600 de tone), ceea ce este sub media europeană de 45%, dar peste media națională de 13% înregistrată în 2018.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

În prezent, Municipiul Caransebeș se afirmă ca un centru economic de importanță crucială pentru estul județului Caraș-Severin, cu o economie în continuă expansiune și diversificare. Această redresare economică, care a fost profund afectată de restrângerea activităților industriale tradiționale, a început în anii 2000 odată cu investițiile străine.

În 2018, volumul cifrei de afaceri a Municipiului Caransebeș a atins 1,03 miliarde de lei, în creștere cu aproximativ 5% față de 2015 (985,3 milioane de lei), reprezentând 15,4% din totalul cifrei de afaceri a județului Caraș-Severin. Printre principalele sectoare economice care generează fluxuri financiare și locuri de muncă se numără producția de piese și accesorii auto, comerțul cu ridicata și amănuntul, transportul rutier de mărfuri, serviciile de alimentație publică, industria alimentară, industria mobilei, și construcțiile metalice. Analiza distribuției sectoarelor economice în cifra de afaceri pentru același an, bazată pe datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin, indică contribuții egale ale industriei (46,7%; 481,62 milioane de lei) și serviciilor (45,7%; 470,39 milioane de lei), urmate de construcții (6,6%; 67,3 milioane de lei), agricultură (0,7%; 7,56 milioane de lei) și silvicultură (0,3%; 3,26 milioane de lei).

Sectorul serviciilor a înregistrat cea mai semnificativă creștere, înregistrând o creștere a cifrei de afaceri de aproximativ 30%, trecând de la 358,7 milioane de lei în 2015 la 470,3 milioane de lei în 2018. Comerțul rămâne dominant în acest sector, reprezentând 63,4% din cifra de afaceri totală, dar în ultimii ani, serviciile cu valoare adăugată ridicată au început să se dezvolte treptat, inclusiv servicii de cunoaștere intensivă (KIBS), servicii profesionale, și sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC). De asemenea, serviciile prestate către populație, în special cele din domeniul sănătății și asistenței sociale, dar și cele recreative, culturale și sportive, s-au diversificat și dezvoltat. Pentru a consolida poziția sa ca un centru economic central, Municipiul Caransebeș trebuie să continue dezvoltarea serviciilor cu valoare adăugată ridicată.

Deși cifra de afaceri a industriei a înregistrat o ușoară scădere între 2014 și 2018, trecând de la 581,2 milioane de lei la 481,6 milioane de lei, acest sector rămâne vital pentru economia locală, contribuind cu 46,7% la cifra de afaceri totală. Investitorii străini notabili, precum și privatizarea cu succes a unor întreprinderi anterioare importante la nivel local, au contribuit semnificativ la această importanță. Cu toate acestea, este necesară atragerea de industrii cu tehnologie înaltă și valoare adăugată ridicată, precum și sprijinirea antreprenorilor locali care dezvoltă activități productive bazate pe resursele regionale.

Sectorul construcțiilor a înregistrat o creștere semnificativă în ultimii ani, cu o creștere de 66% a cifrei de afaceri și de 40% a numărului de angajați. Aceasta a inclus construcții rezidențiale și comerciale, construcția de drumuri și căi ferate și lucrări de instalații electrice și tehnice-sanitare.

Agricultura are o tradiție în zona satului Jupa, dar contribuția sa la cifra de afaceri totală este redusă, de numai 0,7%. Terenurile agricole au un potențial limitat din cauza calității scăzute a solului, iar mecanizarea redusă în micii ferme agricole împiedică creșterea producției. Dezvoltarea agriculturii ecologice și a unei infrastructuri de afaceri care să susțină producția și procesarea locală sunt necesare pentru a sprijini agricultura în continuare.

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) reprezintă o parte importantă a economiei municipiului Caransebeș, angrenând 99,5% dintre firme, 60,8% dintre angajați și contribuind cu 62,3% la cifra de afaceri totală în 2018. Susținerea inițiativelor antreprenoriale locale și promovarea afacerilor ecologice și a producției cu valoare adăugată ridicată ar trebui să fie priorități pentru a sprijini acest sector în continuă dezvoltare.

În ceea ce privește numărul de angajați, în anul 2014, municipiul Caransebeș a atins un minim post-decembrist, înregistrând 7251 de angajați, ceea ce reprezenta aproximativ 32% din populația în vârstă de 15-64 de ani. Însă, în perioada cuprinsă între 2014 și 2018, numărul și proporția persoanelor angajate au crescut semnificativ, ajungând la 9167 de angajați, ceea ce reprezenta 43% din grupa de vârstă 15-64 de ani. Aceste cifre depășeau media județului Caraș-Severin. Astfel, în 2014, angajații din Caransebeș reprezentau 14,6% din totalul angajaților din întregul județ, în timp ce această pondere a crescut la 17,3% în 2018. Cu toate acestea, existau semnale de îngrijorare în ceea ce privește disponibilitatea de resurse umane pe termen mediu și lung, deoarece îmbătrânirea demografică afecta populația în vârstă de 15-64 de ani, scăzând de la 73,5% în 2014 la 70,2% în 2020.

În ceea ce privește șomajul, în 2014, numărul șomerilor reprezenta 1,3% din totalul resurselor de muncă din Caransebeș, adică 270 de persoane. Cu toate acestea, această cifră a scăzut semnificativ până în 2019, ajungând la doar 0,6% din totalul resurselor de muncă, adică 124 de persoane. Aceste rate de șomaj erau mai mici decât media județului (2,5% în 2014 și 1,7% în 2019) și media națională (3,3% în 2014 și 1,8% în 2019), sugerând perspective relativ limitate de creștere economică, în special în sectoarele care necesitau o forță de muncă mai numeroasă. Cu

toate acestea, statisticile privind șomajul nu acoperă în întregime forța de muncă disponibilă, deoarece o parte a populației din Caransebeș și din zonele înconjurătoare lucrează în sectorul informal și ar putea fi potențial disponibilă pentru angajare. În plus, în contextul pandemiei actuale, numărul mediu de șomeri în intervalul iulie-septembrie 2020 a fost de 224 de persoane, o situație neînregistrată din decembrie 2015.

1.7 Instituții locale și servicii publice

Educația: teritoriul SDL dispune de un total de 12 unități de învățământ preuniversitar, fiind împărțite în 8 unități din mediul public și 4 private. La rândul lor, unitățile publice includ două unități de învățământ preșcolar, două colegii naționale ce dețin la rândul lor învățământ primar, gimnazial și liceal, trei colegii tehnologice având învățământ liceal, profesional și postliceal, precum și un seminar teologic. În ceea ce privește numărul unităților private, acesta este reprezentat de o grădiniță, un liceu și două școli de tip postliceal. Marea majoritare a unităților de învățământ din Municipiul Caransebeș sunt poziționate pe o rază de aproximativ 1km în jurul zonei centrale, accesul fiind mai dificil zonelor marginale. Dintre acestea se numără:

- Colegiul Național „C.D Loga” Caransebeș;
- Colegiul Național „Traian Doda” Caransebeș;
- Liceul Tehnologic „Dacia” Caransebeș;
- Liceul Tehnologic „Decebal” Caransebeș;
- Liceul Tehnologic „Trandafir Cocârlă” Caransebeș;
- Seminarul Teologic Ortodox „Episcop Ioan Popașu” Caransebeș;
- Școala Postliceală Sanitară „Banatul” Caransebeș;
- Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila” Caransebeș.

Unitățile cu cea mai concentrație de elevi sunt Colegiul „C.D. Loga” și Colegiul „Traian Doda”, acestea având atât învățământ liceal, cât și primar și gimnazial.

Sănătatea: raportat la ultimii 5 ani, conform datelor furnizate de INSSE și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) 2021-2027, există un 98 de unități din domeniul medical, 88 din sectorul privat și 10 din cel public. Din punct de vedere al personalului medical, raportat la anul 2018 se înregistrau un număr de 476 de medici, cu 62% activând în sectorul public. Direcția Județeană de Sănătate Publică şi Serviciul Județean de Ambulanță au prezentat activitatea pe serviciile de urgentă coroborată în mod direct cu resursa umană disponibilă pe acest segment. În județ funcționează două servicii de urgență spitalicești – Unitatea de Primiri Urgențe (UPU) Reșița şi Centrul de Primiri Urgențe (CPU) Caransebeș.

Structura de personal la Reşiţa este formată din 7 medici, 47 asistenţi medicali şi 45 personal auxiliar. Portrivit DSP, la Caransebeş structura este subdimensionată, respectiv 4 medici, 12 asistenţi medicali şi doi alţi angajaţi. În ceea ce priveşte parametrii activităţii, la Reşiţa, din

aproape 50.000 de prezentări sau solicitări, 9.100 au fost chirurgicale, 8.766 – pediatrice şi 31.000 alte tipuri. Ca urmare au fost efectuate 9.500 de internări, aproape 40.000 au fost tratate ambulator şi 372 au reprezentat transferuri către alte unităţi. Centre medicale: Cabinet Școlar Caransebeș, Serviciul Ambulanță Stație Caransebeș, Spitalul Municipal de Urgență Caransebeș.

Serviciile sociale: principalele organisme specializate din domeniul asistenței sociale sunt:

- Serviciul Public de Asistență Socială;
- Complexul de servicii sociale Bunavestire Caransebeș;

Tipurile de servicii sociale oferite de acest centru sunt: găzduire pe perioada nedeterminată, asistență medicală și îngrijire, suport emoțional, consiliere socială și orientare profesională, recuperare/reabilitare, educare, socializare și petrecere a timpului liber, reintegrarea familială și comunitare, îngrijire personală, informare și orientare, integrare/reintegrare profesională, informare, integrare comunitară. Beneficiarii acestui complex sunt copii și tineri cu dezabilități.

1.8 Organizații ale societății civile

Pe teritoriul Municipiului Caransebeș, autoritățile publice locale cooperează cu diferite structuri asociative, ONG-uri și fundații ce au ca scop sporirea competitivității social-economice, promovarea valorilor locale și creșterea calității vieții la nivel local. Printre acestea se numără:

• Asociația Caritas: organizație catolică non-guvernamentală și non-profit, a cărei scop principal este oferirea de ajutor umanitar persoanelor din categoriile sociale defavorizate. Asociația a fost înființată de membrii Parohiei Romano-Catolice din Caransebeș, cu sprijinul unor organizații sociale și grupuri de inițiativă din Austria și Germania. Organizația are în prezent peste 450 de membrii cotizanți.

• Asociația Cuib de Vise: fundație caritabilă înființată în 2021, cu sediul în Caransebeș. Fundația desfășoară acțiuni de ajutor umanitar, iar de-a lungul celor doi ani au desfășurat evenimente și campanii caritabile precum: concert caritabil de Crăciun și 1 Iunie, strângerea de donații de haine și mobilier, dotarea a două cabinete stomatologice. În momentul actual se desfășoară campania „Adoptă un Salon”, ce are ca scop renovarea secției de pediatrie infantilă și psihiatrie pediatrică a Spitalului Municipal de Urgență din Caransebeș.

- Complexul de Servicii Sociale ”Sf. Vasile cel Mare”Caransebeș Centrul de Educație și Îngrijire: oferă servicii sociale cu caracter educațional, religios și medical copiilor cu vârstele 0-11 ani.

1.9 Experienţa locală privind proiectele cu finanţare europeană

Titlu proiect: „O șansă pentru comunitățile marginalizate din municipiul Caransebeș” (2017-2020)

Buget: 24,120,320.06 lei; **Aplicant:** Primaria Municipiului Caransebeș; **Principalele activități:** 1. Creșterea ratei de școlarizare si prevenirea părăsirii timpurii a scolii pentru un numar de minim 220 de copii din zonele marginalizate identificate, în termen de maxim 3 ani de la semnarea

Contractului de finanțare. 2. Furnizarea de servicii sociale pentru un număr de minim 220 de copii din zonele marginalizate. 3. Furnizarea de cursuri de inițiere si calificare pentru un numar de minim 380 de persoane adulte din zonele marginalizate, în termen de maxim 3 ani de la semnarea Contractului de finanțare; **Numărul și tipul grupului țintă vizat**: 430 de persoane cu vârsta începând de la 16 ani; **Stadiul:** Finalizat; **Impact:** Proiectul a avut un impact semnificativ asupra comunității, prin implicarea directă în educația a minim 220 de copii din zonele marginalizate,. În plus, oferirea de cursuri de inițiere și calificare pentru minim 380 de persoane adulte din zonele marginalizate sporește șansele acestor adulți de a accesa locuri de muncă mai bine plătite și de a reduce sărăcia în comunitate. Acest proiect se află în conexiune directă cu măsurile 1 și 3 a SDL.

Titlu proiect: „Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în municipiul Caransebeș" (2019-2023); **Buget**: 4,426,999.48 lei; **Aplicant:** Municipiul Caransebeș; **Parteneri**: Direcția de Asistenta Sociala; **Principalele activități:** Asigurarea infrastructurii sociale de zi adresata persoanelor vârstnice pentru un număr de 330 persoane pana la sfârșitul perioadei de implementare a proiectului. Înființarea unui centru de zi pentru persoanele vârstnice, pana la sfârșitul perioadei de implementare a proiectului; **Numărul și tipul grupului țintă vizat**: 330 de persoane vârstnice; **Stadiul:** Implementare

Titlu proiect: „Sunt angajat devin calificat" (2021-2023); **Buget**: 1,751,858.01 lei; **Aplicant:** Municipiul Caransebeș; **Parteneri**: CREPS PRO VOCATIE; **Principalele activități:** Creșterea nivelului de calificare a unui număr de 651 angajați din regiunea Vest prin programe de formare continua (fpc) corelate cu nevoile pieței muncii; **Numărul și tipul grupului țintă vizat**: 651 persoane, mediul rural, +40 de ani; **Stadiul:** Finalizat**; Impact:** Acest proiect a adus îmbunătățiri semnificative în domeniul forței de muncă prin furnizarea de programe de formare continuă pentru 651 de angajați.

Eforturile concertate ale autorităților locale și ale partenerilor au condus la implementarea cu succes a numeroase proiecte cu finanțare europeană în cadrul comunității. Aceste inițiative reprezintă un angajament ferm față de dezvoltarea durabilă și modernizarea diverselor aspecte ale vieții locale. Iată câteva dintre proiectele semnificative:

Proiectul Managementul Comun al Situațiilor de Urgență în Zona Transfrontalieră România-Serbia." a avut ca scop consolidarea capacității de gestionare a situațiilor de urgență în zona transfrontalieră, asigurând securitatea și siguranța comunităților implicate.

"Reabilitarea, Modernizarea și Dezvoltarea Activităților de Ambulatoriu în Specialitatea Radiologie-Imagistică Medicală și TBC în Spitalul Municipal Caransebeș, Județul Caraș-Severin," a reprezentat o altă inițiativă de succes prin care Primăria Caransebeș a îmbunătățit infrastructura de sănătate și calitatea îngrijirii medicale pentru comunitate.

Aceste proiecte exemplifică, complementar celor menționate anterior, angajamentul autorităților locale și al partenerilor în utilizarea eficientă a finanțării europene pentru dezvoltarea sustenabilă și îmbunătățirea calității vieții în comunitate.

Experiența autorităților locale și a partenerilor în implementarea acestor proiecte este vastă și diversificată, acoperind o gamă largă de domenii. De la înființarea de centre de zi și modernizarea infrastructurii sociale până la acțiuni de calificare și integrare socială, aceștia au dobândit abilități și cunoștințe valoroase în gestionarea cu succes a inițiativelor de dezvoltare. Mai mult decât atât, capacitatea lor de a lucra eficient cu comunitățile marginalizate și cu minoritățile reprezintă un avantaj major în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, contribuind la dezvoltarea unei comunități incluzive și echitabile. Această experiență multisectorială și abilitatea de a dezvolta proiecte integrate și adaptate la nevoile specifice ale comunității recomandă autoritățile locale și partenerii ca actori cheie în promovarea dezvoltării durabile și a unei calități a vieții îmbunătățite pentru locuitorii lor.

Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

Procesul de delimitare a teritoriului SDL s-a desfășurat etapic, având în vedere respectarea planului urbanistic general, specificități locale și obiectivele strategice de dezvoltare. Această delimitare a teritoriului a fost ghidată de nevoile comunității, precum și de viziunea strategică a dezvoltării SDL.

Decizia de delimitare a teritoriului SDL, inclusiv a zonelor urbane (ZUM și ZUF), a fost rezultatul unei analize aprofundate a problemelor și necesităților identificate în aceste comunități. Aceste probleme au fost identificate și documentate în studiul de referință și au fost discutate în detaliu cu membrii comunității din cele trei zone urbane marginalizate și cu autoritățile locale. În acest sens, în cadrul teritoriul SDL s-au identificat un număr de patru zone. Dintre acestea, trei zone au fost identificate drept zone urbane marginalizate și au fost selectate pentru a beneficia de măsurile propuse în cadrul strategiei: Caransebeș Nord (ZUM 1), Pipirig (ZUM 2) și Balta Sărată (ZUM 3). Acestea sunt în principal zone locuite de membri ai comunității rome, și sunt considerate prioritare în cadrul strategiei SDL pentru abordarea problemelor și necesităților lor specifice. Restul teritoriului SDL reprezintă astfel zona urbană funcțională.

ZUM1 Caransebeș Nord: Este format din străzile: Strada Spitalului, Strada Tudor Vladimirescu, Aleea Narciselor, Aleea Liliacului, Aleea Aluniș, Aleea Grădiniței, Strada 1 Decembrie, Splaiul Potocului, Strada Padeșului, Strada Racoviță, Strada Dimitrie A. Sturza. Cele 11 străzi formează arealul Zonei Caransebeș Nord, situat la vest față de Zona Pipirig, la nord față zona

centrală a municipiului. În proximitatea vestică a acestei zone se află Calea Timișoarei, drum ce leagă municipiul de satul Jupa, reprezentând cel mai direct punct de legătură dintre Municipiul Timișoara, respectiv Municipiul Lugoj, și Caransebeș.

ZUM2 Pipirig: Este format din străzile: Strada Ardealului, Strada Pipirigul Mare, Aleea Sportivilor, Strada L. Iovița, Strada George Enescu, Strada Bradului, Aleea Rapsodiei, Strada Plopului, Strada Ștefan Jianu, Strada George Coșbuc, Strada I.L. Caragiale, Strada Pipirigul Mic, Strada Simion Bărnuțiu, Strada Arinului, Strada Teiului, Strada Zăbranului, Strada Rovine, Strada Sarmisegetuza, Strada Măgurii, Strada 1 Mai, Strada Ciprian Porumbescu. Acestea formează Zona Pipirig, fiind zona cea mai apropriată de Aeroportul Caransebeș.

ZUM3 Balta Sărată: Este formată din Strada Balta Sărată și reprezintă zona cea mai sudică a Municipiului. Zona dispune de drumul E70, făcând legătura cu localitatea Buchin, precum și alte localități aflate la sud de Caransebeș precum Prisian, Valea Timișului, Petroșnița și Slatina-Timiș.

ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului SDL și fotografii relevante din zonele cuprinse.

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

Punctul cel mai **Nordic** al teritoriului SDL este reprezentat zona aferentă străzii Vârful Gugu (45.453534 latitudine, 22.217944 longitudine), în aproprierea sediului TMD Friction. Din cadrul zonelor urbane marginalizate, punctul cel mai nordic este reprezentat de Strada Pipirigul Mare (45.428229 latitudine, 22.226115 longitudine), aferent ZUM 2 Pipirig. În cadrul acestei zone se află Strada Ardealului care face legătură cu DN68, principalul punct de legătură cu localitățile Obreja și Oțelul Roșu.

Punctul cel mai **sudic** se situează în vecinătatea ZUM-ului 3, Balta Sărată, aferent străzii Lunca Grofului (45.373980 latitudine, 22.238315 longitudine). Acest punct se află între două drumuri importante de legătură, mai exact E70 (Calea Severinului) și Variante Ocolitoare a Municipiului Caransebeș. În ceea ce privește ZUM3 Balta Sărată, punctul cel mai sudic se află pe strada Balta Sărat, cu coordonatele 45.384616 latitudine și 22.231860 longitudine. Acesta este un punct de referință important ZUM-ului, fiind în aproprierea gării Balta Sărată.

Punctul cel mai **vestic** se pe terenul aferent Pădurii Carpen, având coordonatele 45.411546 latitudine, 22.181965 longitudine. Din punct de vedere al zonelor marginalizate, punctul cel mai vestic se află în ZUM 1 Caransebeș Nord, având coordonatele 45.423218, 22.202457. Acest punct este situat pe strada Racoviță, fiind în proximitatea râului Timiș.

Spre **est**, punctul cel mai estic are coordonatele 45.412749 latitudine și 22.247563 longitudine, fiind situat în aproprierea Uzei de Apă Caransebeș. Din perspectiva celor trei zone marginalizate, punctul cel mai estic este situat pe strada Ștefan Jianu, făcând legătura cu Varianta Ocolitoare a Municipiului Caransebeș.

2.1.3 Patrimoniul natural

Din punct de vedere al reliefului, teritoriul SDL este predominant deluros și montan, specific regiunii montane a Carpaților Occidentali din România. De-a lungul timpului, evoluția geologică a acestei zone a creat o diversitate de forme de relief, care includ munți, dealuri, văi și depresiuni. În partea de nord și nord-vest a municipiului se înalță Munții Banatului, în timp ce în partea de sud și sud-est se întind dealurile și podișurile, formând o zonă mai joasă și mai puțin accidentată. Există, de asemenea, văi adânci și înguste care străbat zona, ca rezultat al eroziunii fluviale. Municipiul Caransebeș este traversat de râul Timiș, care are un curs sinuos și contribuie la modelarea reliefului. Acest curs de apă creează văi largi și amenajează un peisaj pitoresc în jurul municipiului. Ca si zone de agrement și spații verzi, în cadrul celor trei zone urbane marginalizate există numeroase terenuri neamenajate, un teren de fotbal aflat în ZUM 3 Balta Sărată, un stadion nefuncțional în cadrul ZUM-ului 2 Pipirig, precum și un parc de joacă nefuncțional în fiecare din cele trei zone. Din perspectiva barierelor naturale și construite, ZUM 1 Caransebeș Nord se află în proximitatea râului Timiș, precum și în apropierea Pădurii Carpen. Pe de altă parte, zona aferentă ZUM 3 Balta Sărată este străbătută de cale ferată. Conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin, calitatea aerului de pe întreg teritoriul SDL, inclusiv cele trei ZUM-uri, nu prezintă riscuri majore pentru locuitori.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural şi cultural

Monumente istorice: Situl arheologic de la Caransebeș - Câmpul lui Andrei (Cartier Balta Sărată, la cca. 150m Est de șoseaua Caransebeș - Orșova), statuia generalului Drăgălina, Biserica Sf. Gheorghe (vechea biserică ortodoxă, construită în secolele XV-XVIII). Clădirile liceelor Colegiul Național C.D. Loga, respectiv Colegiul Național Traian Doda, sunt considerate a fi clădiri istorice și sunt incluse în patrimoniul cultural al Municipiului.

Conform Institutului Național al Patrimoniului, monumentele istorice de **categoria A** din Municipiul Caransebeș sunt: Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș, Castrul roman de la Tibiscum (aparținând cartierului Jupa), Castrul de piatră (aparținând cartierului Jupa)și ansamblul urban format din 8 case macedonene (strada Mihai Viteazul). Din **categoria B** fac parte monumente precum: situl arheologic de la Caransebeș „Câmpul lui Andrei”, situl arheologic Caransebeș „Mehala”, Palatul Korongy, Palatul Comunităţii de Avere, Judecătoria Caransebeş, Casa Diecesană, Biserica "Sf. Ioan Botezătorul”, Sală de spectacole, fost Cinematograful "Tineretului", Biserica "Sf. Gheorghe", Casa Oraşului (actual Primăria Municipiului Caransebeş), Liceul "Traian Doda”, Tribunal militar şi închisoare (actualul sediu al Parchetului Caransebeș) sau Banca Graniţei (actuala Banca Comercială Română, Agenţia Caransebeș).

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

În cadrul teritoriului vizat de SDL, s-au delimitat, cu ajutorul Studiului de Referință, **3 zone urbane marginalizate** (ZUM), pe care le-am denumit **ZUM 1 – Zona Nord, ZUM 2- Pipirig și ZUM 3 – Balta Sărată.**

Etapele realizării studiului de referință:

1. Cercetare de ansamblu, pe baza informațiilor și statisticilor disponibile - colectarea și analiza datelor pentru a înțelege în profunzime comunitatea și problemele cu care se confruntă; conturarea unei imagini obiective și identificarea unor tendințe/ modele.

   Datele colectate au provenit de la:

- ✓ Rezultate recensământ 2011 și rezultate provizorii recensământ 2021
- ✓ Primăria Municipiului Caransebeș
- ✓ Institutul Național de Statistică și Direcția Județeană de Statistica Caras-Severin
- ✓ Direcția de Asistență Socială Caraș Severin
- ✓ Parohia Română
- ✓ Rapoarte și strategii publicate, așa cum se face trimitere la acestea în cadrul SDL
- ✓ Instituții de învățământ

2. Analiza sociologică – metodă cantitativă - în 3 comunități din Municipiul Caransebeș (Nord, Pipirig și Balta Sărată).

Sondaj de opinie reprezentativ la nivelul întregii populații 16+ care locuiește în cadrul teritoriului vizat de SDL. Metoda de eșantionare folosită este cea probabilistică, stratificată după dimensiunea celor 3 zone/cartiere identificate, distincte. În total s-au aplicat 359 chestionare valide* și avem o eroare de ±5 % la o probabilitate de 95%.

Aplicarea chestionarelor s-a făcut prin metoda de teren (față în față) cu operatori de interviu.

Dacă avem în vedere că răspunsurile oferite sunt în numele unei întregi gospodării, putem să concluzionăm că studiul are o reprezentativitate foarte bună pentru populația vizată.

*125 chestionare aplicate în ZUM 1 Zona Nord din 987 total populație, 160 chestionare aplicate ZUM 2 – Pipirig din 1364 total populație, 74 chestionare aplicate ZUM 3 – Balta Sărată din 955 total populație.

3. Focus grupuri – metodă calitativă

a. discuții cu reprezentanții instituționali și specialiști la nivel local
b. tineri cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani femei și bărbați, de etnie romă și de alte etnii
c. adulți vârsta de peste 30 de ani femei și bărbați din Roma și de alte etnii

În urma focus grupurilor s-au obținut informații suplimentare pentru definirea măsurilor și o ierarhizare a lor.

Concluzia Studiului de Referință este confirmarea faptului că cele trei zone îndeplinesc condițiile de Zone Urbane Marginalizate și că toate cele trei zone îndeplinesc condiția de a fi declarate comunități roma.

ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă.

ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință.

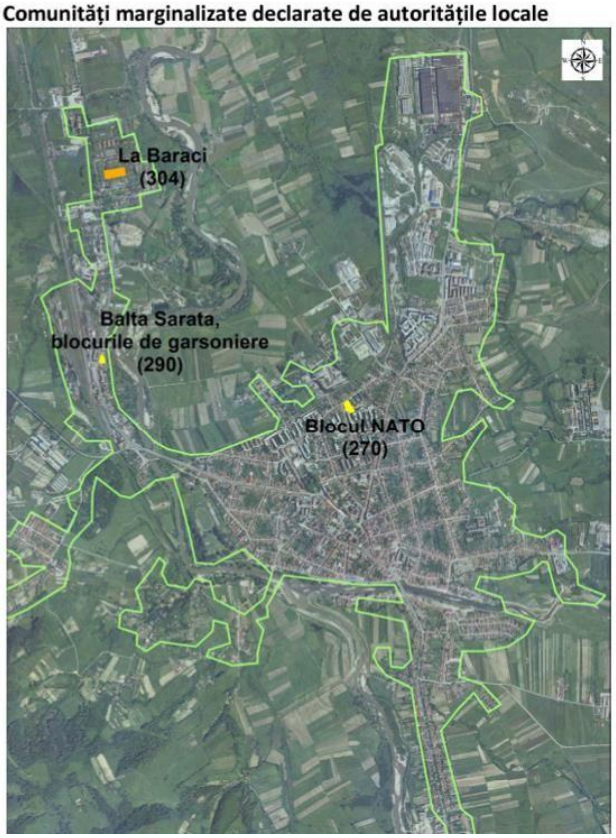
ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/ chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință.

ANEXA 6: *Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință va fi anexată la SDL în format .XLSX (Excel).*

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

Regiunea: Vest
Județul: Caraş-Severin
Municipiul: Caransebeş

Comunități marginalizate declarate de autoritățile locale

Legenda

Limita intravilan

Tipuri de comunități urbane marginalizate

- Zone de tip ghetou cu blocuri
- Zone de tip ghetou în foste colonii de muncitori
- Zone de tip mahala cu case
- Zone de tip mahala cu adăposturi improvizate
- Zone de locuințe sociale modernizate
- Zone istorice (centrale) cu locuințe sociale și/ sau clădiri ocupate abuziv
- Zone mixte

(număr) Estimare număr locuitori în zonă

Cartografie: ESRI, ArcGIS 10.1

Lângă zona marginalizată sunt menționate numele zonei și numărului estimat de locuitori din zonă doar dacă și așa cum au fost declarate acestea de către autoritățile locale.

Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România propune, pe baza raportărilor autorităților locale de la nivelului Municipiului Caransebeș, trei zone ale comunităților urbane marginalizate

(două zone de tip ghetou cu blocuri – Balta Sărată și Blocul NATO și o zonă de tip ghetou în fostele colonii de muncitori – La Baraci). Asociația Grupul de Acțiune Local Caransebeș a pornit de la aceste date însă, pe baza unei cercetări în teritoriu, identifică și propune o compoziție actualizată a zonelor urbane marginalizate, luând în considerare indicatorii cheie și pragurile minimale pentru validarea zonelor urbane marginalizate:

- ✓ ZUM 1 - Zona Nord - Strada Spitalului, Strada Tudor Vladimirescu, Aleea Narciselor, Aleea Liliacului, Aleea Aluniș, Aleea Grădiniței, Strada 1 Decembrie, Splaiul Potocului, Strada Padeșului
- ✓ ZUM 2 - Zona Pipirig - Strada Ardealului, Strada Pipirigul Mare, Aleea Sportivilor, Strada L. Ioviță, Strada George Enescu, Strada Bradului, Strada rapsodiei, Strada Plopului, Strada Ștefan Jianu, Strada George Coșbuc, Strada I.L. Caragiale, Strada pipirigul Mic, Strada Simion Bărnuțiu, Strada Arinului, Strada Teiului, Strada Zăbranului, Strada Rovine, Strada Sarmisegetuza, Strada Măgurii, Strada 1 Mai, Strada Ciprian Porumbescu
- ✓ ZUM 3 - Zona Balta Sărată - Strada Balta Sărată

Pentru validarea zonelor ZUM, prin studiul de referință s-a procedat la studiu prin ancheta sociologică, care a reliefat următoarele:

ZUM 1 – ZONA NORD	Prag	Zona1 - Nord
Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	35,6%
Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	11.7%
Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	33,49%
Proporția persoanelor de 15-64 **ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii** (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist**) și nici nu urmează o formă de învățământ**	22,5%	63,8%
Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m^2 pe persoană)	54%	80,49%
Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	36%

ZUM 2 - PIPIRIG	Prag	Zona2 - Pipirig
Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	32,2%
Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	19,3%
Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	45,34%
Proporția persoanelor de 15-64 **ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii** (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist**) și nici nu urmează o formă de învățământ**	22,5%	74,9%
Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m^2 pe persoană)	54%	60,63%
Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	21,9%

ZUM 3 – BALTA SĂRATĂ	Prag	Zona3- Balta Sărată
Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	24,1%
Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	15,2%
Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	44%
Proporția persoanelor de 15-64 **ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii** (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist**) și nici nu urmează o formă de învățământ**	22,5%	64,8%
Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m^2 pe persoană)	54%	54,05%
Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	74,3%

Concluzie: Analizând datele obținute și comparând cu pragurile minimale pentru validarea zonelor urbane marginalizate, observăm că se validează ca zone ZUM toate cele trei selecții de străzi din SDL. Mai mult decât atât, se poate observa demersul SDL de adresabilitate către zone urbane marginalizate cu aceleași particularități (aceleași nevoi).

Zonele propuse și validate ca ZUM îndeplinesc simultan următoarele trei particularități:
(1) au un nivel scăzut de capital uman,
(2) au un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și
(3) au condiții de locuire precară
Etapa de validare a ZUM a fost urmată de etapa de declarare prin hotărâre a Consiliului Director din data de 1 noiembrie 2023.

ANEXA 7: Decizia GAL privind delimitarea teritoriului SDL şi declararea ZUM selectate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

2.3.1 Populaţia şi caracteristicile demografice

Conform datelor furnizate de INS, populația aferentă întregului teritoriu SDL se ridică, conform statisticilor pentru anul 2021, la un număr total de 21.714 locuitori, categoria de vârstă majoritară fiind 35-54 ani. Repartiția procentuală pe sexe se împarte între 51,8% feminin și 48,2% masculin (conform SIDU). Din punct de vedere al zonelor urbane marginalizate, populația se împarte astfel:

Nr ctr.	Denumire Zona Urbană Marginalizată (ZUM)	Nr. total locuitori
1.	Caransebeș Nord	987
2.	Pipirig	1364
3.	Balta Sărată	955

În comparație cu restul teritoriului SDL, populația aferentă zonelor urbane marginale reprezintă 15,23% din numărul total al populației. ZUM 1 Caransebeșul Nord reprezintă 4,55%, ZUM 2 Pipirig 6,28%, iar ZUM 3 Balta Sărată 4,60%. În zonele ZUM, pe baza eșantionului probabilistic al anchetei sociologice, balanța înclină înspre 55,99% gen feminin și 44,01% masculin. La RPL2021, înregistrarea etniei, limbii materne și a religiei s-a făcut pe baza liberei declarații a persoanelor recenzate. Pentru persoanele care au refuzat să declare aceste trei caracteristici, precum și pentru persoanele pentru care informațiile au fost colectate indirect din surse administrative, informația nu este disponibilă pentru aceste trei caracteristici.
Astfel, structura etnică a județului este: români 91,2%, romi 2,5%, croați 2,1), sârbi 1,6%, ucraineni 0,7%, maghiari 0,7%, germani 0,6% și cehi 0,4%.
În teritoriul declarat ca zone ZUM, împărțirea etnică este de 56,8% romi, 42,7% români cu 0,5% de non-răspunsuri. Toate cele 3 ZUM propuse de prezentul SDL sunt zone comunitate roma: 73,06% roma în ZUM 1 – Zona Nord, 41,25% roma în ZUM 2 – Pipirig și 63,51% în ZUM 3 – Balta Sărată

La nivelul județului Caraș-Severin, procentul copiilor din populația total este de 14,86%. Date actualizate pentru Municipiul Caransebeș nu sunt disponibile. În zonele marginalizate ale SDL, în ZUM 1 – Zona Nord ponderea este de 58,4%, în ZUM 2 – Pipirig de 56,25%, iar în ZUM 3 – Balta Sărata, 33,78%

În Municipiul Caransebeș, în anul 2022 au fost eliberate un număr de 1856 certificate de stare civilă , din care 1076 certificate de naștere, 352 certificate de căsătorie şi 428 certificate de deces, indicând un spor natural pozitiv.

Fenomenul de îmbătrânire este accentuat, vârsta medie a populației rezidente în județul Caraș-Severin crescând la 44,9 ani (față de 41,9 ani la RPL2011). Față de vârsta medie pe țară, vârsta medie a județului este mai mare cu 2,5 ani.

În ceea ce privește situația persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni aflate in evidenta Direcției de Asistență Socială Caransebeș rezulta faptul ca exista un număr de 112 asistenți personali pentru persoanele cu handicap (30 copii și 82 adulți). Totodată, instituția achită un număr de 27 indemnizații părinților/reprezentanți legali și 268 indemnizații adulților.

Studiul de referință relevă 12 persoane cu handicap în ZUM 1 (1,22% din total populație ZUM), 66 în ZUM 2 (4,84%) și 16 în ZUM 3 (1,68%). Un total de 94 de persoane total care, raportat la cifrele oficiale, ne îndreaptă înspre prezumpția că un procent de persoane cu handicap nu beneficiază de măsuri de asistență socială adecvate (1/3 dintre membri comunității care au un handicap nu au documente care să ateste acest handicap).

Tot în cadrul celor 3 ZUM, ancheta sociologică oferă date pentru 108 persoane cu boli cronice, care le afectează activitatea zilnică: 29 în ZUM 1, 60 în ZUM 2 și 19 în ZUM 3.

Structura populației după nivelul de instruire absolvit, conform INS în Municipiul Caransebeș au fost 1116 absolvenți in 2021 (media aritmetică a ultimilor 10 ani e de 1055): 235 primar, 232 gimnazial, 592 liceal. În privința populației din ZUM-uri, 12,1% dintre respondenți au 4 clase sau mai puțin de 4 clase; 33,3% dintre respondenți au între 4 și respectiv 8 clase, 29,7% dintre respondenți au 10 clase sau respectiv școală profesională; 21,3% dintre respondenți au studii liceale; 1,9 % dintre respondenți au studii universitare; 1,2% dintre respondenți sunt fără studii.

Ponderea populației care a absolvit maxim 8 clase în populația cu vârstă 15 -64 de ani, pe cele 3 comunități dezavantajate este următoarea: ZUM1 - Zona NORD – 35,6%; ZUM 2 PIPIRIG – 32,2%; ZUM 3 - BALTA SĂRATĂ – 24,1%;

Conform datelor de la Primăria Municipiului Caransebeș, în anii școlari 2021/2022, populația școlară a fost de 1023 elevi în învățământul primar, 994 în învățământul gimnazial, 2259 în cel liceal și 570 în sistem profesional/ postliceal. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri este, în Regiunea Vest: 11,4% 2022, 10,3% in 2021 (INS).

Conform informațiilor primite de la instituțiile de învățământ de pe teritoriul SDL, Liceul Tehnologic „Decebal” are un număr de 85+ elevi înscriși în unitate, dintre care 545 au domiciliul în

Caransebeș, iar Colegiul Național „C.D. Loga” Caransebeș are un număr de 1172 elevi înscriși, dintre care 783 de pe raza municipiului.

Situația accesului la servicii educaționale în cele 3 comunități defavorizate din Caransebeș ne arată că 5,5% dintre gospodării/familii au copii cu vârstă specifică creșei care sunt înscriși în sistem; 36,6% dintre gospodăriile/familiile din cele 3 comunități au copii cu vârstă specifică, aceștia nefiind înscriși la o creșă (mai mult de 130 gospodării din cele 3 comunități au copii cu vârstă de creșă care nu beneficiază de aceste servicii); 18,6% dintre gospodării/familii au copii cu vârstă specifică grădiniței care sunt înscriși în sistem; 27,1% dintre gospodăriile/familiile din cele 3 comunități au copii cu vârstă specifică grădiniței, aceștia nefiind înscriși la o grădiniță (mai mult de 100 gospodării din cele 3 comunități au copii cu vârstă de grădiniță care nu beneficiază de aceste servicii); 41,8% dintre gospodării/familii au copii cu vârstă școlară care sunt înscriși și frecventează școala; 12,7% dintre gospodăriile/familiile din cele 3 comunități au copii cu vârstă școlară, aceștia nefiind înscriși la școală (mai mult de 50 gospodării din cele 3 comunități au copii cu vârstă școlară care nu beneficiază (sunt privați) de aceste servicii educaționale).

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecţie socială

Conform datelor furnizate de Inspectoratul Teritorial de Muncă Caraș-Severin, în județul Caraș-Severin există un număr de 55.025 de angajați cu contracte de muncă active. Dintre aceștia, 48.109 (87%) dețin contracte de muncă încheiate pe o perioadă nedeterminată, iar 6.916 (12.5%) pe o perioadă determinată. La nivelul teritoriului SDL, numărul salariaților a cunoscut variații semnificative în ultimele decenii. Începând cu anul 1994, când orașul înregistra 19.411 salariați, reprezentând 85% din grupa de populație cu vârste între 15 și 64 de ani, și până în 2013, când s-a înregistrat un minim istoric de 7.251 de salariați, reprezentând doar 32% din aceeași grupă de vârstă, s-a desfășurat o tranziție economică semnificativă. Perioada comunistă și dezvoltarea industrială au contribuit la creșterea numărului de locuitori angajați în sectorul industrial. Cu toate acestea, după căderea comunismului, orașul a trecut printr-un proces de dezindustrializare, care a dus la scăderea bruscă a numărului de salariați. În ciuda acestui declin, între 2014 și 2018, Municipiul Caransebeș a înregistrat o creștere moderată, ajungând la 9.167 de persoane angajate, reprezentând 43% din grupa de vârstă menționată. Aceste cifre au depășit media județului Caraș-Severin, semnificativ crescând ponderea salariaților din Caransebeș în totalul angajaților din județ, de la 14,6% în 2014 la 17,3% în 2018. Cu toate acestea, este important de menționat că resursele de muncă din Municipiul Caransebeș sunt afectate de tendința de îmbătrânire demografică.

Ponderea populației cu vârste între 15 și 64 de ani a scăzut de la 73,5% în 2014 la 70,2% în 2020, ceea ce indică o populație tot mai în vârstă și poate implica provocări pentru piața forței de muncă și pentru dezvoltarea economică viitoare a orașului.

Din punct de vedere al șomajului, numărul șomerilor a înregistrat o scădere semnificativă în perioada analizată. În anul 2014, erau înregistrați 270 de șomeri, reprezentând 1,3% din totalul

resurselor de muncă, în timp ce în 2019 numărul acestora a scăzut la 124, reprezentând 0,6%. Aceste cifre sunt mai mici decât ponderile înregistrate la nivelul județului (2,5% în 2014 și 1,7% în 2019) și la nivel național (3,3% în 2014 și 1,8% în 2019). Trebuie însă menționat că statistica oficială nu include persoanele casnice, care nu au loc de muncă, iar criteriile pentru a fi considerat șomer sunt strict reglementate.

În cadrul zonelor urbane marginalizate, ponderea de șomaj este mult mai ridicată. Conform datelor din studiul de referință, în cadrul celor trei ZUM-uri, 30% dintre gospodării au un cel puțin un membru șomer. Astfel în ZUM 1 Caransebeș Nord, conform studiului de referință, sunt 87 de șomeri, în ZUM 2 Pipirig 34 de șomeri, iar în ZUM 3 Balta Sărată sunt 45 de șomeri.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

Conform recensământului din 2022 în Municipiul Caransebeș există 12.191 de locuințe (cu 594301 mp suprafața desfășurata, sugerând o medie de 48,75 mp/locuința), din care doar 1,67% sunt deținute în regim public și 98,33% în regim privat.

În raza teritoriului SDL, Centrul Rezidențial de Asistenta şi Reintegrare Socială pentru Persoane fără Adăpost Caransebeș, este o structură destinată acordării de sprijin pentru persoanele fără adăpost, sub formă de găzduire pentru o perioadă lungă de timp și asistență în găsirea unui loc de muncă și reintegrare în comunitate. Capacitatea centrului este de 80 de locuri, iar în luna februarie a anului 2023 structura era ocupată în proporție de 55% (10 femei, 34 bărbați, cu vârste cuprinse între 23 și 73 de ani). Centrul este amplasat în ZUF, dar deservește întreg teritoriul SDL, inclusiv ZUM.

Conform Agenției Naționale pentru Locuințe, pentru perioada 2001-2023 din programul „Locuințe pentru tineri, destinate închirierii”, în anul 2009 au fost recepționate 57 de astfel de locuințe, în Balta Sărată (teritoriu ZUM 3). În anul 2014, un nou bloc cu peste 50 de apartamente a fost inclus în planul de investiții ANL, tot în Balta Sărată, unde mai există, pe lângă cele doua structuri ANL destinate tinerilor și un bloc de locuințe sociale.

Conform Primăriei Municipiului Caransebeș, în anul 2022, investițiile derulate au inclus demararea construirii unui bloc de locuințe pentru tineri, destinate închirierii, in Jupa (P+2E pentru 20 de familii). Tot din datele primăriei, aflăm că pentru sezonul rece 01 noiembrie 2022- 31 martie 2023 unui număr de 19 de familii beneficiare de ajutor social care folosesc lemne pentru încălzirea locuinței li s-a acordat un ajutor de încălzire de 320 lei/lună pentru perioada sezonului rece, iar începând cu luna octombrie 2022 personalul Direcției de Asistență Socială Caransebeș a preluat un număr de 280 de dosare pentru acordarea subvenţiei pentru încălzirea cu gaze naturale pe baza cererilor depuse de cetățeni de pe raza municipiului Caransebeş precum, un număr de 134 de dosare pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne și un număr de 31 dosare pentru încălzirea locuinței cu energie electrică.

În teritoriul SDL, media procentuală a persoanelor care au acte de proprietate asupra locuințelor este de 41,80% . În teritoriul celor 3 ZUM vizate de SDL, mai mult de jumătate dintre locuitori nu au acte privind proprietatea terenurilor pe care sunt amplasate locuințele (50,1% dintre respondenți nu au acte de proprietate asupra terenului, respectiv 5,3% care au doar parțial astfel de documente) și aproape jumătate din locuitori nu au acte de proprietate asupra locuinței (37,4% nu au astfel de acte, respectiv 7,8% au documente parțiale privind proprietatea asupra locuinței). Procentul gospodăriilor care nu dețin documente de proprietate asupra locuințelor și/sau locuințe în proprietate personală este de 36,0% în ZUM 1 – Zona Nord, 21,9% în ZUM 2 – Pipirig și de 74,3% în ZUM 3 – Balta Sărată. Există, de asemenea un procent important de locuințe unde familiile dețin doar documente parțiale privind proprietatea asupra locuințelor.

Rata de supraaglomerare la nivel național este de 41% pentru anul 2021 (în scădere față de 45.1% în anul 2020). Având în vedere un specific al zonelor urbane marginalizate, observăm că proporția locuințelor supraaglomerate este, pentru fiecare ZUM, mai mare de 15.33%. În medie un locuitor din cele 3 comunități dezavantajate din Caransebeș are alocat un spațiu de locuit de 12,3mp.

În legătură cu locuințele pe care le ocupă, respondenții anchetei sociologice din ZUM spun că sunt nemulțumiți în privința izolației fonice, dar mulțumiți de modul în care locuința este luminată, mai degrabă mulțumiți de amplasarea apartamentului în bloc/ amplasarea casei în cartier. Dar în același timp, conform fotografiilor atașate la prezenta strategie, se poate observa faptul că starea și calitatea locuințelor este una precară, majoritatea fiind într-o stare de degradare medie spre avansată, construite din materiale ieftine, care prezintă pe alocuri riscuri de siguranță.

Majoritatea locuințelor din teritoriul SDL sunt dotate cu bucătărie și baie, însă în ceea ce privește ZUM, aceste dotări sunt limitate, astfel că există și locuințe care nu dispun de baie interioară, sau care au bucătăria dotată cu echipamente învechite, care prezintă atât riscuri de sănătate și igienă, cât și riscuri de siguranță. În același timp, acestea sunt dotate, în majoritatea cazurilor, cu minimul necesar de echipamente, sau cu echipamente de dimensiuni mici (frigider) care nu permit depozitarea de mâncare pe termen lung.

Alimentarea cu apă a municipiului Caransebeş se realizează în mod obișnuit prin Uzina de apă II - captare din lacul de acumulare Zerveşti. În perioada de revizii la lacul Zerveşti alimentarea cu apă se asigură din Uzina de apă I - Balta-Sarată.

Municipiul Caransebeș este alimentat cu energie electrică șu cu gaze naturale din sistemul național, prin rețele gestionate de S.C. Transelectrica S.A. și S.C. Transgaz S.A.. Gestionarea rețelelor orășenești de alimentare cu energie electrică și distribuție a gazelor naturale se asigură de Enel Distribuție Banat, respectiv de E.ON Gaz Distribuție România.

Sistemul de canalizare conduce apele uzate spre stația de epurare. Nu există rețea de canalizare în zonele: Teiuş, Valea Cenchii, zona Gării, strada Nicolae Bălcescu din ZUF (în ZUM, străzile sunt racordate la canalizare).

Proporția majoritară a locuințelor din ZUM sunt racordate la utilități, în să modul în care acestea funcționează creează pe alocuri, nemulțumiri:

Modul în care funcționează instalația electrică: 43,8% sunt mulțumiți față de 54,3% care înclină înspre nemulțumire. Pentru instalația de apă, 38,3% sunt mulțumiți, față de 59,8%. Modul în care este încălzită locuința satisface 44,1% din respondenți. Din punct de vedere estetic și igienic, balanța respondenților inclină de asemenea, înspre nemulțumire (modul în care se colectează gunoiul, curățenia spațiilor comune și aspectul exterior al blocului).

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

Serviciile aferente categoriilor socio-medicale, educaționale, și culturale/recreaționale dispun de lipsuri și deficiențe îngrijorătoare, cu precădere pentru teritoriul celor trei zone urbane marginalizate. În ceea ce privește accesul la unitățile medicale, niciunul dintre cele trei ZUM-uri nu dispun de spital sau acces rapid către un personal medical, cel mai apropriat spital fiind la o distanță medie de 3,5km față de ZUM-uri. Acest lucru este extrem de problematic luând în considerare proporția de 14% de gospodării în care există cel puțin un membru în incapacitatea de a se deplasa. Mai mult, 23% din gospodăriile din arealul celor trei ZUM-uri au cel puțin un membru cu dizabilități sau handicap, fapt ce evidențiază necesitatea unor măsuri de ameliorare a problemei privind accesul la serviciile medicale.

Distanța către unitățile de învățământ este de asemenea problematic în cazul celor trei zone ZUM. Spre exemplu, cea mai apropiată creșă pentru ZUM 3 Balta Sărată se află la 5km distanță, respectiv 6km pentru cel mai apropiat liceu. Accesul la învățământ este de asemenea îngreunat datorită lipsei dotărilor corespunzătoare. Spre exemplu, există cazuri frecvente în cadrul orelor de Informatică/TIC în care mai mult elevi sunt nevoiți să împartă PC-ul.

În mod similar, din punct de vedere al instituțiilor culturale/recreaționale, acestea sunt situate în zona centrală a teritoriului SDL. Acestea se află la distanțe de 1,6km, 3km, respectiv 5km față de cele 3 ZUM. Accesul la parcuri și locuri de joacă pentru copii este de asemenea extrem de dificil în cele ZUM-uri datorită lipsei de infrastructură necesară. Conform studiului de referință, un procent de 65,1% din respondenți se consideră extrem de nemulțumiți în privința parcurilor și a locurilor de joacă pentru copii.

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existenţă DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicaţi distanţa în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
		#1 ZUM Nord			
Medical	**Spital/ Dispensar**	Nord	NU		1,5 km
	Medic	Nord	DA	1	
	Dentist	Nord	DA	1	
Învățământ	**Preșcolar, din care:**				
	▶ **Creșă**	Nord	DA	1	
	▶ **Grădiniță**	Nord	DA	1	
	Primar	Nord	DA	1	
	Gimnazial	Nord	NU		1 km
	Școală după școală	Nord	DA	1	
	Liceal/ Universitar	Nord	NU		1 km
Dotări sportive/ recreative	**Teren de sport**	Nord	NU		1 km
	Sală de sport	Nord	DA	1	
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	Nord	NU		1,6 km
		#2 ZUM Pipirig			
Medical	**Spital/ Dispensar**	Pipirig	NU		3 km
	Medic	Pipirig	NU		1,5 km
	Dentist	Pipirig	NU		1 km
Învățământ	**Preșcolar, din care:**				
	▶ **Creșă**	Pipirig	DA	1	
	▶ **Grădiniță**	Pipirig	DA	1	
	Primar	Pipirig	DA	1	
	Gimnazial	Pipirig	DA	1	
	Școală după școală	Pipirig	NU		2 km
	Liceal/ Universitar	Pipirig	DA	1	
Dotări sportive/ recreative	**Teren de sport**	Pipirig	DA	1	

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existenţă DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicaţi distanţa în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
	Sală de sport	Pipirig	DA	1	
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	Pipirig	NU		3 km
		#3 ZUM Balta Sărată			
Medical	**Spital/ Dispensar**	Balta Sărată	NU		6 km
	Medic	Balta Sărată	NU		5 km
	Dentist	Balta Sărată	NU		5 km
Învățământ	**Preșcolar, din care:**				
	▶ **Creșă**	Balta Sărată	NU		4 km
	▶ **Grădiniță**	Balta Sărată	NU		2 km
	Primar	Balta Sărată	NU		1,5 km
	Gimnazial	Balta Sărată	NU		1,5 km
	Școală după școală	Balta Sărată	NU		6 km
	Liceal/ Universitar	Balta Sărată	NU		5 km
Dotări sportive/ recreative	**Teren de sport**	Balta Sărată	DA	1	
	Sală de sport	Balta Sărată	NU		1,5 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	Balta Sărată	NU		5 km
		#4 Zona Urbană Funcțională			
Medical	**Spital/ Dispensar**	ZUF	DA	1	
	Medic	ZUF	DA	10	
	Dentist	ZUF	DA	15	
Învățământ	**Preșcolar, din care:**				
	▶ **Creșă**	ZUF	NU		1 km
	▶ **Grădiniță**	ZUF	DA	9	
	Primar	ZUF	DA	4	

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existenţă DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicaţi distanţa în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
	Gimnazial	ZUF	DA	4	
	Școală după școală	ZUF	NU		1 km
	Liceal/ Universitar	ZUF	DA	5	
Dotări sportive/ recreative	**Teren de sport**	ZUF	DA	3	
	Sală de sport	ZUF	DA	4	
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	ZUF	DA	2	

ANEXA 8: Tabelul 2 completat cu date referitoare la principalele servicii de sănătate, educație, recreere, precum şi la infrastructura medico-socială existentă.

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Potențialele grupuri țintă pentru intervențiile DLRC au fost identificate ca fiind persoanele în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe raza teritoriului SDL și din ZUM: ancheta sociologică, parte integrată a Studiului de Referință care conturează analiza de nevoi, a fost elaborat având în vedere metodologia de încadrare a persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, permițând identificarea grupului țintă încadrabil în cele trei situații propuse de indicatorul AROPE.

Conform INS, rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) în regiunea Vest a fost de 25% în anul 2020, un loc 3 al procentelor pe ultimii 13 ani in ordine descrescătoare.

Din datele colectate de la respondenții anchetei sociologice desfășurate în cele trei ZUM, reiese că:

1. 51,2% dintre gospodării nu au persoane ocupate în cadrul acestora: Aceasta înseamnă că în peste jumătate dintre gospodării nu există persoane care să fie ocupate cu muncă, ceea ce indică o lipsă semnificativă de activitate pe piața muncii în aceste gospodării.
2. 56,8% dintre gospodării au una sau mai multe persoane inactive în cadrul gospodăriei: În cazul a peste 15% dintre gospodării, există chiar două sau mai multe persoane inactive.

3. Peste 30% dintre gospodării au cel puțin un șomer ca membru al gospodăriei: Această cifră indică prezența semnificativă a șomajului în gospodării, ceea ce ar putea sugera o intensitate redusă a muncii pentru acești membri ai gospodăriilor.
4. Aproape 20% dintre gospodării au cel puțin un membru șomer de lungă durată problema șomajului de lungă durată în gospodării poate fi corelat cu o intensitate extrem de redusă a muncii pentru acești membri ai gospodăriilor.

Dacă luăm în calcul primele 2 surse de venit ale gospodăriilor din comunitate 29,5% gospodării se bazează ca una din primele 2 surse de venit pe bursele și alocațiile copiilor, abia pe locul 2 fiind salariile – 28% din gospodării au salariile ca una dintre primele 2 surse de venit; 17,4% din gospodării au una din primele 2 surse de venit munca în comunitate; 17% dintre gospodării au Pensiile ca fiind una din principalele 2 surse de venit;

Ponderea populației neocupate în cele 3 comunități este următoarea: Zum 1- Zona NORD – 22,9% din populația totală, respectiv 63,8% din populația cu vârstă între 16 și 54 ani; Zum 2- PIPIRIG – 26,9% din populația totală, respectiv 74,9% din populația cu vârstă între 16 și 54 ani; Zum 3- Balta Sărată – 28% din populația totală, respectiv 64,8% din populația cu vârstă între 16 și 54; ani;

Având în vedere aceste date putem concluziona că criteriul de intensitate extrem de redusă a muncii este îndeplinit în această situație, printr-o proporție semnificativă a adulților din aceste gospodării au avut o activitate redusă pe piața muncii în anul anterior, așa cum este definit de punctul C al indicelui AROPE.

Conform INS, veniturile totale medii lunare pe o gospodărie în regiunea de dezvoltare Vest se ridică la 6430,44 RON, în anul 2022. Datele din analiza de nevoi din teritoriu arată că majoritatea respondenților (253 din 359 - 98 ZUM 1, 120 ZUM2, 35 ZUM3) consideră nivelul lor de venit ca fiind "foarte mic". În plus, 104 respondenți (26 ZUM 1, 40 ZUM 2, 38 ZUM 3) consideră că au un venit "mic". Acest lucru sugerează că o proporție semnificativă a respondenților se percepe ca având venituri insuficiente pentru a acoperi nevoile lor de bază.

De asemenea, faptul că doar 2 persoane din totalul de 359 respondenți declară a avea un venit lunar îndestulător subliniază și mai mult gravitatea situației financiare a acestor persoane.

Acest set de date arată că mulți dintre respondenți îndeplinesc criteriile pentru deprivarea materială severă, deoarece se confruntă cu dificultăți în a face față unor cheltuieli neprevăzute și în a acoperi nevoile de bază, cum ar fi încălzirea locuinței și hrana zilnică, în conformitate cu elementele de deprivare materială severe menționate de criteriul B al indicelui AROPE. Analiza de nevoi se bazează pe percepția respondenților cu privire la nivelul lor de venit, iar această percepție poate fi interpretată ca o indicare a unei situații financiare precare pentru o parte semnificativă a comunității, chiar dacă nu avem date precise privind veniturile lor (pentru a proteja confidențialitatea și intimitatea respondenților, nu am cerut și nu avem acces la valorile specifice

ale veniturilor lor – aspect important pentru a asigura un mediu de încredere în rândul respondenților și pentru a evita orice posibilă reacție defensivă din partea acestora).

Intrând în analiza particularităților persoanelor incluse în grup țintă persoane aflate în risc și excluziune socială, reliefăm următoarele încadrări corelate cu acțiunile PIDS:

Copii în risc de abandon școlar din zone urbane marginalizate: Datele furnizate sugerează că există copii în grupul țintă care se confruntă cu riscul de abandon școlar din cauza lipsei de modele educaționale în gospodării, nivelului scăzut de educație al adulților din comunitate și a accesului limitat la serviciile educaționale obligatorii. Este important să se dezvolte programe și servicii pentru a sprijini acești copii în a-și continua și finaliza educația și a reduce riscul de abandon școlar în aceste comunități:

Un procent semnificativ de gospodării (19,4%) nu au niciun membru care să fi absolvit învățământul obligatoriu. Acest lucru indică o lipsă de modele educaționale și de sprijin pentru educația de bază în aceste gospodării. Copiii din aceste familii ar putea avea un acces limitat la modele de rol care să promoveze educația și să le ofere sprijin în parcursul școlar.

Mai mult decât atât, o proporție semnificativă a adulților din cele trei comunități au absolvit maxim 8 clase, ceea ce poate indica o prevalență a nivelului scăzut de educație în comunitate. Copiii din familii cu adulți cu educație limitată pot fi mai puțin motivați să continue școala sau pot avea mai puține resurse pentru a face față cerințelor școlare.

Mai mult de 50 de gospodării din cele trei comunități au copii cu vârsta școlară care nu beneficiază de serviciile educaționale obligatorii (12,7% din copiii din ZUM nu sunt înscriși la școală).

Copii și bătrâni din comunități urbane marginalizate pentru care este necesară îmbunătățirea accesibilității la serviciile sociale:

Datele furnizate subliniază necesitatea îmbunătățirii accesibilității la serviciile sociale pentru copii și bătrâni din comunitățile urbane marginalizate, întrucât aceste grupuri se confruntă cu deficiențe în educație, mediu familial nesigur, lipsa educației sexuale, îmbătrânirea populației și dificultăți în accesarea serviciilor medicale și educaționale esențiale:

Procentele semnificative de copii care nu beneficiază de programe sociale esențiale precum "Bani de liceu" sau "EURO 200," "cornul și laptele," "rechizite școlare" și "burse școlare" sugerează că există copii în comunități care nu primesc sprijinul necesar pentru a-și continua educația sau pentru a avea acces la alimentație și resurse educaționale. Accesibilitatea infrastructurii educaționale este identificată ca fiind dificilă pentru 19.7% respondenți care ajung destul de greu la scoală și 18.3% care ajung foarte greu.

Faptul că un procent semnificativ de respondenți (29,24%) declară că certurile în familie se întâmplă des și foarte des, iar violența domestică este întâlnită frecvent pentru 15,59% din respondenți, arată că copiii din aceste familii pot fi expuși la medii nesigure și tensionate care pot afecta negativ dezvoltarea lor.

Datele arată că 100% dintre respondenți consideră că educația sexuală și prevenirea sarcinilor nedorite sunt inexistente. Această deficiență poate expune adolescenții la riscuri legate de sănătate și poate afecta luarea deciziilor informate privind sexualitatea și relațiile.

Datele indică că comunitatea vizată de SDL este, de asemenea, afectată de îmbătrânire, cu un procent semnificativ de respondenți care declară că au persoane în gospodărie care nu se pot întreține singure (13,92%), suferă de boli cronice sau au handicap (26,74%). Procentele de 41,3% dintre respondenți care ajung destul de greu la un cabinet medical/ dispensar și 34,3% dintre respondenți care ajung foarte greu, precum și 83,7% dintre respondenți care ajung foarte greu la un spital, sugerează că accesibilitatea la serviciile medicale este limitată. În 33,14% din cazuri, membri gospodăriilor intervievate nu au participat, sau au participat parțial, la controale medicale periodice, iar 12,53% din copiii cu vârsta sun 14 ani nu au, sau au doar parțial, vaccinurile la zi.

Minorități din comunități urbane marginalizate:

Toate cele 3 ZUM propuse de prezentul SDL sunt zone comunitate roma: 73,06% roma în ZUM 1 – Zona Nord, 41,25% roma în ZUM 2 – Pipirig și 63,51% în ZUM 3 – Balta Sărată. Aceste numere reflectă o situație aparte unde concentrația populației roma este mai mare decât cea relevată de alte surse statistice (în recensămintele oficiale sau alte surse, populația romă poate subdeclara etnia din cauza stigmatizării sau discriminării, cum a fost cazul unui număr semnificativ de respondenți ai anchetei noastre care ne-au confesat că, din varii motive în cele mai multe din conjuncturi, evită să se declare ca fiind roma).

Astfel, din procentul respondenților la ancheta sociologică, 56,8% se autodeclară ca fiind roma, față de 42,7% care se declară ca fiind români. Concomitent, faptul că 95,82% dintre respondenți apreciază că există probleme legate de persoane de altă etnie arată că în comunitățile urbane marginale există tensiuni și conflicte legate de etnicitate. Această problemă indică necesitatea de a aborda aceste conflicte și de a promova coeziunea socială în rândul comunităților. Procentul de 97,77% din respondenți care identifică conflictele între vecini ca fiind o problemă a vieții cotidiene arată că există disensiuni în comunități. Aceste conflicte pot fi legate de etnicitate sau de alte aspecte, ceea ce necesită eforturi pentru rezolvarea lor și pentru consolidarea relațiilor comunitare.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

În cadrul studiului de referință au existat o serie de întrebări deschise prin intermediul cărora respondenții din comunitățile aferente celor trei ZUM-uri și-au putut exprima problemele cu care se confruntă și care le accentuează riscul de excluziune socială și sărăcie. Aceste probleme nu se limitează doar la nivelul celor trei zone marginalizate, ci au implicații asupra întregului teritoriu SDL. Cu toate acestea, există o diferență semnificativă între zonele marginalizate selectate și restul teritoriului în ceea ce privește abordarea acestor probleme. În timp ce în zonele marginalizate, problemele ridicate au un impact mai pronunțat asupra populației, în restul

teritoriului SDL există deja acțiuni și planuri elaborate pentru rezolvarea acestor probleme. Aceste acțiuni sunt adesea rezultatul eforturilor coordonate ale autorităților locale, organizațiilor non-guvernamentale și altor agenți implicați în dezvoltarea comunitară. Prin contrast, comunitățile din ZUM-uri se confruntă cu o serie de obstacole care împiedică accesul la resursele și oportunitățile necesare pentru a-și depăși dificultățile.

Unul dintre primele aspecte abordate a fost cel educativ. Problemele legate de abandonul școlar și neparticiparea la educație sunt accentuate în cele trei zone marginalizate. Acestea sunt cauzate de la lipsa de interes a părinților până la lipsurile materiale și condițiile dificile cu care se confruntă familiile marginalizate și cele în risc de sărăcie. Există, de asemenea, cazuri în care tinerii renunță la școală pentru a contribui financiar la nevoile familiei, sau pentru a avea grijă de frații și surorile mai mici. O altă provocare este lipsa programelor educaționale suplimentare sau de tip "școală după școală", cele mai apropiate astfel de programe fiind la o distanță de până la 6 km (precum în ZUM-ul Balta Sărată). Alte probleme care contribuie la abandonul școlar includ infrastructura educațională precară atât în ZUM-uri, cât și în zona funcțională a GAL Caransebeș, lipsa mijloacelor de transport dedicate copiilor (inclusiv pentru copii cu dizabilități), prezența fenomenului de discriminare și segregare față de copiii și părinții din comunitatea segregată, precum și dificultățile legate de obținerea documentelor necesare înscrierii în instituțiile de învățământ.

Au fost semnalate, de asemenea, probleme privind comunitatea și imaginea publică. Aceste probleme sunt cauzate de factori precum rata sporită a infracționalității, lipsa educației, condiții precare de locuire, lipsa integrării active cu populația majoritară, dezordinea și insalubritatea din cartierele defavorizate. Conform studiului de referință, 64,3% dintre respondenți au semnalat probleme în relația cu persoanele de altă etnie, ceea ce indică din nou fenomenul de segregare și discriminare. Problema imaginii publice poate fi rezolvată doar pe termen lung, dar poate fi influențată pozitiv de proiectul propus. S-au identificat aspect problematice și în ceea ce privește serviciile sociale și accesul la acestea. Accesul deficitar la serviciile sociale se datorează în primul rând lipsei educației, cunoașterii drepturilor constituționale și absenței implicării și susținerii din partea instituțiilor publice și a comunității majoritare. Jumătate din populație se confruntă cu lipsa actelor de proprietate pentru imobilele/terenurile în care locuiesc, ceea ce are impact asupra ocupării și abandonului școlar. Cetățenii care nu pot dovedi proprietatea nu pot solicita certificate de naștere. Din perspectiva serviciilor sociale, se constată că persoanele cu probleme din SDL nu sunt la curent cu existența acestor servicii, neputând înțelege necesitatea sau modalitatea de implementare a acestora. Tinerii care au abandonat școala, victimele violenței domestice sau persoanele în vârstă care au nevoie de consiliere sau asistență socială sunt excluși de la astfel de servicii. În ceea ce privește serviciile medicale, accesul limitat la acestea este cauzat de distanța mare dintre ZUM-uri și unitățile medicale. De exemplu, ZUM-ul Balta Sărată este la 6

km distanță de cea mai apropiată unitate medicală. Aceste zone nu dispun de personal medical, dispensar sau dentist. Locuitorii se confruntă și cu probleme de sănătate din cauza condițiilor precare de locuire și a lipsei de igienă. Există, de asemenea, o proporție semnificativă de persoane cu dizabilități (32%) care nu au putut obține certificate de handicap, persoane cu boli cornice (23%) sau incapabile să se deplaseze și care au nevoie de sprijin (14%).

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

În ultimii ani, în cadrul teritoriului SDL au fost desfășurate acțiuni precum gestionarea crizei sanitare cauzate de pandemia COVID-19, formare profesională, optimizarea procesului de administrație publică sau înființare centru de zi pentru vârstnici.

Proiectul „Gestionarea crizei sanitare COVID-19 în unitățile de învățământ din municipiul Caransebeș" a fost o inițiativă implementată de Primăria Municipiului Caransebeș cu scopul de a consolida capacitatea instituțiilor de învățământ din oraș în gestionarea situației de pandemie generată de virusul SARS-COV-2. Proiectul a cuprins mai multe activități cheie:

- Consolidarea capacității instituțiilor de învățământ: Acest obiectiv a fost realizat prin achiziționarea de echipamente și materiale necesare pentru gestionarea situației pandemice. Printre acestea se numără măști cu 3 straturi, dezinfectanți pentru mâini și suprafețe, săpun, dezinfectanți pe bază de clor, role de hârtie și alte materiale sanitare. Scopul a fost de a asigura condiții igienico-sanitare corespunzătoare în școli pentru a preveni răspândirea virusului.
- Asigurarea capacității de gestionare a crizei sanitare: Proiectul a vizat și achiziționarea de echipamente de protecție și dezinfectanți pentru mâini și suprafețe pentru a diminua riscul de propagare a infecției cu SARS-COV-2 în sistemul public de educație preuniversitară și/sau universitară. Acest efort a contribuit la asigurarea unui mediu sigur pentru elevi și cadrele didactice.

Grupul țintă al proiectului a inclus elevi și cadre didactice selectate din mai multe instituții de învățământ din municipiul Caransebeș. Proiectul a acoperit întregul teritoriu al Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) și a fost finalizat cu succes. Acesta a reprezentat un efort semnificativ pentru a face față provocărilor create de pandemia COVID-19 în sectorul educației din orașul Caransebeș.

Proiectul "CETATE. Caransebeș, Eficient și Tânăr prin Administrare Transparență și Economică", implementat de Primăria Municipiului Caransebeș a inclus următoarele activități:

- Standardizarea proceselor de lucru la nivelul Primăriei Caransebeș: Acest obiectiv a avut ca scop standardizarea și optimizarea proceselor de lucru la nivelul administrației publice locale. S-au folosit modele de bună practică și s-au aplicat lecțiile învățate prin networking. De asemenea, s-a avut în vedere corelarea cu standardele ISO 9001:2015 pentru asigurarea unui management al calității eficient în cadrul Primăriei.

- Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților privind implementarea standardelor de management al calității: Proiectul a inclus sesiuni de formare profesională pentru personalul din Primăria Municipiului Caransebeș, având ca scop creșterea nivelului de competență în ceea ce privește implementarea, respectarea și actualizarea continuă a standardelor de management al calității. Aceasta a avut ca rezultat introducerea unui sistem de management al calității unitar și eficient în instituție.

Grupul țintă al acestui proiect a fost reprezentat de personalul Primăriei Caransebeș. S-a realizat astfel o eficientizare a fluxului de lucru și a proceselor de administrare în cadrul Primăriei. De asemenea, un număr de 40 de persoane din cadrul Primăriei Caransebeș au obținut în urma proiectului certificate de formare profesională.

Pe de altă parte, proiectul „Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în municipiul Caransebeș", a fost o inițiativă importantă pentru comunitatea locală. Scopul principal al acestui proiect a fost de a crea un mediu sigur și adaptat nevoilor persoanelor vârstnice din Caransebeș, oferindu-le servicii și facilități specifice pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții și a rămâne activi și socializați.

Principalele activități ale proiectului au inclus asigurarea unei infrastructuri adecvate pentru acest centru de zi, care să poată găzdui până la 330 de persoane vârstnice și înființarea efectivă a acestui centru. Acesta a devenit un loc în care persoanele vârstnice au avut acces la diverse servicii și activități menite să le îmbunătățească starea de bine și să promoveze integrarea socială. Grupul țintă al proiectului a fost format din 330 de persoane vârstnice din comunitatea locală, cărora li s-au adăugat 10 membri ai personalului care au lucrat la centrul de zi pentru a asigura serviciile necesare. Această inițiativă a avut un impact semnificativ asupra calității vieții persoanelor vârstnice din Caransebeș, oferindu-le un mediu în care să se simtă sprijinite și îngrijite, și a contribuit la consolidarea comunității locale prin promovarea unui îmbătrânire activă și sănătoasă.

Măsurile propuse în cadrul prezentei strategii de dezvoltare vor complementa în mod particular acțiunile propuse în proiectul „Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în municipiul Caransebeș" prin operaționalizarea serviciilor sociale și introducerea măsurii de servicii sociale pentru copii. Lista completă a proiectelor desfășurate pe teritoriul SDL în ultimii 5 ani poate fi găsită în Anexa 9 atașată prezentei strategii.

ANEXA 9: Lista proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

În cadrul strategiei de dezvoltare locală a teritoriului SDL, se pot identifica și valorifica o serie de elemente complementare esențiale pentru asigurarea sustenabilității și reușitei măsurilor

propuse. Printre aceste elemente se numără finanțările externe și programul UIA („Urban Innovative Actions”).

Un exemplu concret de oportunitate de finanțare externă se regăsește în programele de cooperare transfrontalieră, precum România-Serbia. Aceste programe reprezintă un cadru favorabil pentru identificarea apelurilor de proiecte care se potrivesc cu prioritățile strategiei și pentru obținerea sprijinului financiar necesar pentru implementarea acestora. Prin participarea la aceste programe, teritoriul SDL poate colabora cu zonele învecinate și poate dezvolta proiecte comune care să abordeze provocările comune și să contribuie la dezvoltarea durabilă a regiunii.

Pe de altă parte, Inițiativa Europeană privind Dezvoltarea Urbană (IEDU) reprezintă o altă sursă de finanțare care poate completa cu succes strategia de dezvoltare locală a teritoriului SDL. Deoarece teritoriul SDL este urban, acesta poate beneficia de finanțarea prin IEDU pentru a implementa proiecte care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții în oraș și la promovarea unei dezvoltări urbane sustenabile. Exemple de astfel de proiecte pot include modernizarea și extinderea rețelei de transport public, restaurarea și revitalizarea zonelor istorice pentru a atrage turiști și investitori, crearea de spații verzi și parcuri urbane pentru a spori calitatea vieții locuitorilor, și altele.

Accesarea finanțării prin IEDU poate consolida eforturile teritoriului SDL în ceea ce privește dezvoltarea urbană durabilă și poate completa măsurile propuse în strategia sa de dezvoltare locală. Astfel, prin valorificarea acestor oportunități de finanțare externe și a programului UIA, teritoriul SDL poate avansa în direcția obiectivelor sale de dezvoltare și poate aduce beneficii semnificative comunității și mediului înconjurător.

Nu în ultimul rând, programul UIA („Urban Innovative Actions”) reprezintă o altă sursă care poate completa cu succes strategia de dezvoltare locală a teritoriului SDL. Acest program se concentrează pe inovația urbană și oferă oportunități pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor care abordează provocările urbane și îmbunătățesc viața în orașe. Un exemplu concret ar putea fi proiecte care vizează digitalizarea accesului la serviciile medicale (în cadrul teritoriului SDL. Astfel de proiecte ar putea implica dezvoltarea unei platforme digitale care permite locuitorilor să acceseze servicii medicale online, să programeze consultații și sau să discute mai rapid cu un personal medical în cazul unor situații medicale non-urgente. Prin intermediul acestui proiect, se poate îmbunătăți accesul la servicii medicale și se pot reduce costurile administrative, contribuind astfel la creșterea calității vieții locuitorilor. Accesarea finanțării prin programul UIA poate completa și diversifica strategia de dezvoltare locală, aducând inovație și soluții moderne pentru problemele urbane.

2. Analiza SWOT

După elaborarea analizei diagnostic a comunității marginalizate din teritoriului SDL (ZUM și zonă funcțională aferentă), pornind de la informațiile obținute, se vor identifica principalele puncte tari/ slabe (interne teritoriului SDL/ZUM) și oportunități/ riscuri (externe teritoriului SDL/ZUM) pentru fiecare din următoarele dimensiuni:
În cele ce urmează, vom prezenta o analiză pe baza datelor adunate

- Poziționarea geografică;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• poziționare SDL pe întreg orașul • poziționarea orașului în apropierea a mai mult de 5 orașe mari și a trei țări vecine • legături la drum European • este un nod feroviar	• ZUM nu sunt lipite • lipsa unei legături directe la Autostradă
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• având în vedere că este la poalele munților, prezintă un dezvoltat potențial turistic • dezvoltarea rețelelor rutiere și a celor feroviare, precum și a aeroportului	• Poziționarea geografică poate duce la segregare dacă măsurile concepute în cadrul strategiei nu vor lua în calcul adoptarea unor măsuri incluzive.

- Populația și caracteristicile demografice;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• numărul considerabil al persoanelor apte de muncă • natalitatea crescuta in zona aferentă ZUM. • pondere crescută a populației tinere în ZUM	• rata scăzută a natalității la nivel de municipiu • procent relativ mare a populației în ZUM
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• datorită oportunităților de lucru la distanță, o parte a populației tinere nu trebuie să migreze către un centul urban • serviciile sociale și medicale pot fi îmbunătățite pentru a crește calitatea	• caracteristicile etnice ale populației supuse riscului de excluziune, rasismul, discriminarea preconcepțiile de natură xenofobă si neîncrederea în instituții.

vieții și rata de natalitate	

- Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• dezvoltarea economică a municipiului • oferta de locuri de muncă locală este considerabilă • îmbunătățirea condițiilor de muncă din ultima perioadă	• lipsa calificării pentru persoanele tinere • lipsa unei industrii locale predominante sau puternice
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• calificarea forței de muncă și creare unui segment de servicii • dezvoltarea afacerilor turistice	• durata lungă de implementare a unei strategii cu privire la calificarea tinerilor și posibilitatea migrării acestora către centre urbane

- Educația;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• existența unui sistem de învățământ preuniversitar care acoperă toate zonele de vârstă • existența a 6105 persoane înscrise la o formă de învățământ	• ZUM sunt afectate de lipsa unei infrastructuri educaționale reale
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• dezvoltarea sistemului și a infrastructurii în vederea atragerii și menținerii elevilor • realizarea de programe destinate calificării și programe *„before and after school”*	• interesul tinerilor de a pleca către centre urbane sau de a rămâne în astfel de orașe ulterior absolvirii studiilor universitare

- Locuirea și accesul la utilități;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• locuitorii au o mare conștiință a apartenentei la zonă (nu își doresc sa se mute). • pentru unul dintre cele 3 ZUM proprietatea locuințelor nu este o problemă semnificativă	• deși populația dispune de un minim de locuire, acesta este de multe ori insuficient dimensiunii familiei
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• identificarea de măsuri destinate creării de locuințe • accesarea de fonduri nerambursabile pentru dezvoltare infrastructurii de locuire și adiacente	• lipsa documentelor de proprietate poate îngreuna procesul de reabilitare sau obținere a unei locuințe

- Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale);

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• sunt reprezentate toate serviciile publice • existența unui spital zonal	• acces precar la servicii medicale și sociale pentru populația din ZUM
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• încadrarea populației aflată în risc de excluziune și în cadrul agențiilor acestor instituții și servicii existente în afara zonei marginalizate, acțiune care ar conduce la o scădere a segregării populației. • realizarea și dezvoltarea unor servicii sociale și medicale destinate populației cu un acces limitat la astfel de servicii	• superficialitatea cu care tratează în general aceste servicii populația din ZUM

- Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

• grupurile etnice sunt foarte slab eterogenizate. • există o împărțire a celor 3 ZUM care diluează problemele legate de segregare	• pe teritoriul zonei limitrofe ZUM, influențele xenofobe capătă amploare
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• realizarea unor punți de legătură la nivelul comunității și nu numai legate de proiecte ce implica ZUM și ZUF	• durata mare în care poate fi construită încrederea între membrii ai populației ZUM/ZUF

- Proiecte desfășurate anterior în zonă.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• pentru proiectele desfășurate anterior a existat un impact pozitiv în percepția publică • o serie semnificativă de linii de finanțare sunt disponibile, multe dintre acestea urmând a fi accesate sau sunt în proces de implementare	• sunt multe ramuri sau zone care nu beneficiază de finanțare
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
• imaginea publică poate fi consolidată în ritm accelerat prin realizarea de proiecte • zona aferentă SDL/ZUM prezintă un număr redus de investiții ceea ce poate implica activ comunitatea	• reticența persoanelor în vârstă sau a persoanelor care nu sunt informate cu privire la implementarea de proiecte

4. Procesul de implicare a comunității

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

Asociația Grupul de Acțiune Local Caransebeș a fost înființată în ianuarie 2023, în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și este înregistrată în Registrul Special Asociații cu Certificatul nr. 1/03.02.2023 eliberat de Judecătoria Caransebeș.

Grupul de Acțiune Locală Caransebeș are ca scop *"Dezvoltarea multisectorială a Municipiului Caransebeș, dar și a Județului Caraș-Severin, precum și a întregii Regiuni de Vest prin elaborarea și implementarea proiectelor finanțate prin PIDS și alte programe care să contribuie la*

scopul propus", care au elemente menite să aducă un aport scopului propus de Asociație, vizând dezvoltarea durabilă a zonelor defavorizate şi/sau marginalizate şi a comunităților implicate, prin iniţierea, promovarea şi implementare unor proiecte în concordanţă cu Strategia de Dezvoltare Locală a Asociaţiei, precum şi cu programele de finanţare europene sau naţionale pe care Asociația le va accesa. Organizarea și funcționare a GAL se realizează prin Adunarea Generală, organul de conducere al Asociaţiei și se constituie inițial din membrii fondatori ai acesteia, ulterior aderând și alți membri. Consiliul Director inițial a fost alcătuit din: președinte, vicepreședinte și un membru, structura fiind ajustată ulterior prin hotărârea Adunării Generale. Astfel că la data înființări au fost următorii membrii fondatori: Gozman-Pop Gabriel, societatea Kids Shop SRL și Asociația Femeilor Ortodoxe. În perioada de redactare a proiectului de sprijin pregătitor, înainte de semnarea contractului de finanțare, s-au alăturat următorii membrii: Municipiul Caransebeș, Episcopia Caransebeș și Todorescu Elena (ZUM). Funcționarea Asociației se bazează pe parteneriatul public – privat în definirea şi implementarea politicilor publice de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității. Parteneriatul Grupului de Acțiune Locală Caransebeș cuprinde UAT-ul din care face parte, și anume Primăria Municipiului Caransebeș, cu o populație de peste 21.000 de locuitori, alături de parteneri din mediul privat, și ai societății civile: Kids Shop SRL, Asociația societatea femeilor Ortodoxe, Episcopia Caransebeș.

Experiența partenerilor în implementarea de proiecte de dezvoltare locală este după cum urmează:

- Municipul Caransebeș: Servicii publice performante furnizate cetățenilor din municipiul Caransebeș (lider, cod SMIS 128739); CETATE.Caransebeș, Eficient și Tânăr prin Administrare Transparentă și Economică (lider); Gestionarea crizei sanitare COVID-19 în unitățile de învățământ din Municipiul Caransebeș (lider, cod SMIS 148869); Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în Municipiul Caransebeș (lider, cod SMIS 127467); Reinterpretare funcțională prin amenajarea și conservarea ruinelor - Biserica Medievală de sec. XIII-XIV (lider, cod SMIS 119902); Gestionarea crizei sanitare COVID-19 în Municipiul Caransebeș (lider - cod SMIS 140035); Sprijin la nivelul Regiunii de Dezvoltare Vest pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură (partener); Sunt angajat devin calificat (lider)

Întâlnirile publice de mobilizare a comunității au fost organizate împreună cu facilitatorul comunitar, de asemenea au fost invitați reprezentanți ai OI/AM POIDS. În cadrul acestor întâlniri au fost identificate zona urbană marginalizată și zona funcțională aferentă.

Pentru îndeplinirea activităților necesare și implementarea corespunzătoare a SDL, Grupul de Acțiune Locală Caransebeș va avea 6 angajați, 1 manager, 1 asistent administrativ, 1

responsabil financiar, 1 facilitator de dezvoltare comunitară, 2 ofițeri elaborare/evaluare si implementare/monitorizare. Pentru activitățile de animare au fost realizate de expertul facilitare, care a avut ca rol important în mobilizarea și implicarea comunității marginalizate la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală.

Complementar experienței și studiilor de până în prezent, personalul GAL a urmat și cursurile: Curs Management (Doinița Văran - Asistent Administrativ), Curs Dezvoltarea abilităților de lucru cu grupurile vulnerabile și identificarea nevoilor comunității (Laura Pocrean - Expert facilitare), Curs Lucrător Social (Violeta Mokesch - Expert Social).

Activitatea Asociației Grupul de Acțiune Locală Caransebeș are următoarele sarcini în vederea implementării strategiei: consolidarea capacității de management al proiectelor, selecția și evaluarea proiectelor depuse printr-un proces transparent și nediscriminatoriu, monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și a proiectelor sprijinite.

În urma acțiunilor de facilitare și mobilizare a comunității aferente teritoriului SDL (întâlniri cu reprezentanți ai instituțiilor din zonă, dezbateri cu comunitatea afectată, sesiuni de animare, etc.), au fost identificate persoane care ulterior au și aderat la Asociația GAL Caransebeș, considerând importantă participarea activă la acest proiect.

Noile adeziuni în Adunarea Generală a Membrilor rezultate în urma eforturilor de facilitare și animare sunt: Popa Crucița-Maria (reprezentant GT, persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială).

Nume şi prenume	Tip partener local	Instituţia	Funcţia în instituţie	Funcţia în C.D.	Membru al GAL-ului din anul….	Date de contact și Semnătura
Gozman-Pop Gabriel	**PF**	**Zona distinctă**	**Persoană relevantă**	**Președinte**	*2023*	**0752 002 071** **socialcaransebes@gmail.com**
Jurjescu Dan-Adrian	**SRL**	**KIDS SHOP SRL**	**Administrator**	Membru	*2023*	**0727 410 005** **jurjescudanadrian@yahoo.com**
Iacobescu Monica-Ana	**ONG**	**ASOCIAȚIA SOCIETATEA FEMEILOR ORTODOXE**	**Președinte**	Vicepreședinte	*2023*	**0722 691 626** **monicaiacobescu@yahoo.com**
Crăciunescu Emanuela Iconia	**APL**	**Municipiul Caransebeș**	**Consilier local**	Membru	*2023*	**0767 875 557** **emacraciunescu@yahoo.com**
Todorescu Elena	**PF**	**Zona distinctă**	**Grupul vulnerabil**	Membru	*2023*	**0740 232 716** **teodorescu.elena21@gmail.com**

ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.
ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături).
ANEXA 12: Componența Comitetului Director.
ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului
ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese
ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

4.2.1 Animarea partenerilor locali

Gradul de implicare activă a comunității în procesul decizional, implementarea și monitorizarea proiectului poate influența semnificativ succesul și durabilitatea intervenției. Cu toate acestea, discuțiile despre implicarea și mobilizarea comunității trebuie să depășească nivelul superficial. Este necesară o înțelegere detaliată a elementelor care definesc comunitatea, a dinamicii interne, a relațiilor din cadrul comunității, a nevoilor membrilor săi și a relațiilor cu părțile interesate. Comunitățile marginalizate sunt adesea considerate izolate și afectate de sărăcie; mobilizarea lor necesită adesea implicarea actorilor locali, precum reprezentanți ai primăriilor, școlilor, societății civile, mediului privat etc., pentru a schimba perspectiva asupra acestor comunități și pentru a le ajuta să-și îmbunătățească condițiile de viață.

Eterogenitatea comunității are un impact semnificativ asupra gradului de solidaritate socială și asupra modului în care populația poate fi mobilizată. Diferențele etnice din cadrul comunității, nivelul de educație și ocuparea forței de muncă, gradul de acceptare în comunitate (indiferent dacă este recunoscut sau nu de lideri) și orientarea religioasă pot influența modul în care o comunitate se implică și cooperează în proiectele de dezvoltare.

De la înființarea Asociației GAL Caransebeș, managerul acesteia a întreprins eforturi constante pentru a consulta actorii relevanți, atât din instituțiile publice, cât și din sectorul privat și organizațiile neguvernamentale din municipiul Caransebeș. Scopul acestor acțiuni a fost identificarea resurselor disponibile și promovarea abordării și mecanismului DLRC, precum și identificarea nevoilor comunității și a potențialilor actori locali care pot contribui eficient la implementarea strategiei din zona delimitată de SDL. Printre aceste acțiuni s-au numărat:

contactarea instituțiilor relevante prin telefon și programarea de discuții cu reprezentanții acestora, prezentarea și colectarea de idei și posibile soluții, identificarea problemelor generale prin discuții cu actorii relevanți.

În plus, evenimentele publice organizate de Asociația GAL Caransebeș au fost promovate pe website-ul Episcopiei Caransebeș pentru a atrage atenția comunității și a implica mai multe persoane în procesul de dezvoltare.

Ca urmare a acestor acțiuni, numărul de membrii ai Adunării Generale a GAL Caransebeș a ajuns la 7: cu Popa Crucița-Maria (reprezentant al grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială) fiind ultimul membru care a aderat.

În ceea ce privește reprezentarea ZUM la nivelul Consiliului Director al Asociației GAL Caransebeș, sunt respectate condițiile precizate în cadrul Ghidului Solicitantului.

În zona înconjurătoare a Zonelor Urbane Marginalizate, există mai mulți lideri recunoscuți în comunitate. Cu toate că, în general, acești lideri au capacitatea de a mobiliza comunitatea, există uneori divergențe de interese între ei, iar unii dintre ei își promovează propriile interese în detrimentul celor comunitare. Situațiile conflictuale au dus la divizarea comunității, în special pe baza factorilor precum religia, avantajele personale sau acuzațiile reciproce.

Mobilizarea comunității a fost, în trecut, afectată de tendința unor lideri de a monopoliza acțiunile și de a beneficia doar o parte a comunității. Aceasta a dus la disfuncționalități în procesul de mobilizare și la frustrări în rândul locuitorilor.

Relația dintre comunitățile urbane marginalizate și autoritățile locale este caracterizată de dificultăți și tensiuni. Pe de o parte, autoritățile locale susțin că nu au resurse suficiente pentru a susține intervențiile în comunitate și acuză locuitorii de comportamente problematice și lipsă de încredere față de autorități. Pe de altă parte, comunitatea se plânge de indiferența autorităților locale și de ineficacitatea ajutorului acordat, având în vedere nevoile lor.

Locuitorii din Zonele Urbane Marginalizate manifestă reticență în ceea ce privește implicarea asociațiilor umanitare și a furnizorilor de servicii sociale din zonă, ceea ce poate complica eforturile de a aduce ajutor și sprijin în comunitate.

Relația tensionată cu asociațiile umanitare provine din experiențele anterioare ale comunității cu ONG-urile locale și naționale care au colaborat cu liderii zonei prin intermediul proiectelor finanțate prin programe europene. Aceste organizații au făcut promisiuni privind finanțarea sau construirea de locuințe sociale, dar nu au reușit să-și onoreze angajamentele. Din această cauză, rezidenții nu au încredere în entitățile externe care vin să implementeze proiecte în zona lor, având în vedere că experiența lor a arătat că beneficiarii principali ai acestor proiecte au fost adesea persoane din cadrul comunității rome bine situate financiar, și nu cei din Zonele Urbane Marginalizate.

De asemenea, modul în care mass-media tratează subiectele legate de zonele defavorizate joacă un rol important în formarea opiniei publice. Acest lucru poate influența percepția și atitudinile locuitorilor din comunități marginale și poate contribui la creșterea sau scăderea încrederii acestora în organizațiile și proiectele care vizează îmbunătățirea condițiilor de viață în aceste zone.

ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director al GAL

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Relațiile din interiorul comunității marginalizate par să fie dominate de apatie, ceea ce este comun în comunitățile sărace sau aflate în pericol de marginalizare socială. Acest comportament poate fi justificat într-o anumită măsură de experiența negativă a locuitorilor cu inițiativele anterioare, care au avut un impact limitat și nesustenabil. Mulți cetățeni din aceste cartiere par să aștepte ca primarul municipiului să rezolve toate problemele lor, considerându-l responsabil pentru aceasta.

Studiul de referință indică faptul că aproximativ 56,8% din populația din cele trei ZUM-uri selectate este de etnie romă. Această comunitate se confruntă în mare parte cu niveluri scăzute de educație, ceea ce limitează oportunitățile lor de angajare și dezvoltare socio-economică. Acest lucru poate contribui la percepția lor de nesiguranță și neîncredere în inițiativele externe sau în schimbările propuse, deoarece au avut experiența limitată a eșecurilor anterioare.

Din cadrul studiului de referință, referitor la relațiile din interiorul comunității reies următoarele:

Relațiile cu vecinii sunt bună în jumătate din cazuri, însă în ciuda acestui fapt, peste 70% dintre respondenți nu comunică sau nu oferă sprijin vecinilor. Mai mult decât atât, peste 65% dintre respondenți au participat la cel puțin o ceartă cu vecinii și tot peste 65% nu au colaborat în ultimii ani cu aceștia în vederea îmbunătățirii situației de fapt. Astfel putem concluziona că în general, relațiile din interiorul comunității sunt instabile, cu puține conexiuni reale, presărate cu experiențe negative cauzate de lipsa comunicării sau inabilitatea de a transmite mesaje clare și de a comunica eficient.

Relația dintre comunitățile din cele trei cartiere și autoritățile locale prezintă asemănări notabile. Majoritatea locuitorilor din aceste cartiere au o atitudine negativă sau neutră față de autoritățile locale, având impresia că Primăria Municipiului Caransebeș le ignoră deliberat din cauza proporției semnificative de cetățeni de etnie romă din aceste zone. Această percepție negativă se bazează pe ideea că nu li se acordă atenția necesară acestor cartiere, că nu se fac

investiții suficiente în dezvoltarea acestor zone și că accesul la servicii esențiale, precum educația, asistența socială și serviciile medicale, este limitat și dificil.

Interacțiunile cele mai frecvente ale locuitorilor din aceste cartiere cu autoritățile locale sunt legate de documentele de proprietate și eliberarea cărților de identitate.

Pentru a aborda această situație, au fost afișate anunțuri pentru a promova proiectul care face obiectul strategiei în fiecare cartier din zona SDL. Aceste afișe au fost urmate de vizite și discuții directe cu locuitorii din fiecare cartier. Pe baza informațiilor obținute de la locuitori și a observațiilor directe, au fost identificați liderii din fiecare cartier sau cele mai respectate persoane cu potențial și capacitate de mobilizare a altora. Identificarea liderilor comunității este un pas crucial în procesul de facilitare și dezvoltare comunitară, influențând calitatea și eficacitatea intervențiilor ulterioare, inclusiv identificarea și prioritizarea nevoilor, elaborarea planurilor de acțiune și mobilizarea și participarea comunității.

Pentru a identifica și prioritiza nevoile, au fost utilizate metode precum discuții individuale, discuții de grup moderate, focus grupuri și întâlniri publice. Aceste întâlniri au abordat subiecte precum nevoile și problemele comunității, modalitățile de rezolvare a acestor probleme, implicarea comunității în procesul de rezolvare a nevoilor, resursele disponibile în comunitate și importanța participării comunității.

Pentru mobilizarea comunității marginale, identificarea și angajarea liderilor, atât formali, cât și informali, este esențială. Este important ca membrii comunității să conștientizeze că au resurse valoroase și că aportul lor este vital pentru dezvoltarea comunității. De asemenea, schimbarea mentalității este un aspect crucial, astfel încât membrii comunității să înțeleagă importanța contribuției lor la bunăstarea generală și să își asume responsabilitățile în cadrul proiectului.

În ceea ce privește liderii din comunitate, s-a observat că liderii de etnie romă din cadrul Municipiului și din zona aferentă SDL sunt preocupați mai puțin de bunăstarea populației din Zonele Urbane Marginalizate. Prin urmare, este crucial să identificăm lideri capabili în cadrul acestor comunități defavorizate. Literatura internațională și experiențele din alte comunități din România sugerează că femeile din comunitate pot aduce o contribuție semnificativă. Deși pot avea niveluri mai scăzute de educație decât bărbații, femeile sunt adesea managerii gospodăriilor și au abilități de gestionare a resurselor limitate. Ele pot juca un rol important în mobilizarea comunității, deoarece au solidaritatea și conexiunile necesare pentru a sprijini acțiunile care vizează îmbunătățirea vieții comunitare, în special în ceea ce privește bunăstarea copiilor.

Scopul general al mobilizării comunitare este dezvoltarea capacității comunității și a autorităților locale de a identifica, evalua și prioritiza eficient nevoile și resursele proprii. Acest proces implică angajarea comunității în proiect, evitând dominarea sau impunerea unei agende personale asupra acesteia, și asigurând participarea tuturor grupurilor, inclusiv femei, tineri și

persoane vulnerabile. Transparența și responsabilitatea trebuie să fie prezente pe întreg parcursul procesului, iar comunitatea trebuie să își dezvolte capacitatea de a-și rezolva problemele, de a procura resursele necesare și de a monitoriza și evalua implementarea proiectelor pentru a asigura o îmbunătățire sustenabilă a condițiilor de viață în Zonele Urbane Marginalizate.

Mai precis, scopul mobilizării comunității este de a se asigura că:

- comunitatea este angajată într-un proiect; responsabilitatea comunității marginalizate este un element-cheie pentru un proiect de succes;
- nicio persoană sau grup nu domină sau forțează o agendă personală asupra comunității;
- toate grupurile, inclusiv femeile, tinerii și persoanele vulnerabile din punct de vedere social, joacă un rol important în acest proces;
- participarea, transparența și responsabilitatea sunt menținute și integrate în modul de gândire al comunității;
- cu sprijinul corespunzător, comunitatea își poate rezolva problemele, își poate evalua și prioritiza nevoile, poate elabora un plan comunitar de proiect, poate face o propunere, poate procura resursele necesare, poate implementa obiective, poate monitoriza și poate evalua;
- un proces de implementare adecvat poate asigura menținerea infrastructurii comunitare pe o perioadă cât mai îndelungată, atâta timp cât nevoile care au dus la construirea acelei infrastructuri încă există;
- comunitățile și municipalitățile vor obține o perspectivă obiectivă asupra rolurilor și responsabilităților lor, folosind aceleași principii ale mobilizării;
- comunitatea și municipalitatea vor începe să lucreze împreună folosind aceleași principii ale mobilizării.

Tabel 5. Numărul de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	**Număr membri AGA la data înființării (19.01.2023)**	**Număr membri AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare (08.11.2023)**
Autorităţi locale	0	1
Sector public	0	0
Sector privat	1	1
Societate civilă	1	2
Cetățeni de pe raza ZUM	1	2

Cetățeni de pe raza teritoriului SDL	1	1
Persoane aparținând minorității roma	1	1
Tineri (16-29 ani)	0	0
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)	0	1
Femei	2	4

ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG.

ANEXA 19: Documente suport privind participarea la procesul de consultare publică obligatoriu organizat în ZUM țintite de SDL cu privire la cele 5 teme de interes.

ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AM PoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. al GAL.

ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale a GAL.

5. Obiectivele SDL

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL al Grupului de Acțiune Locală Caransebeș.

OS 1. Îmbunătățirea sectoarelor de infrastructură, mobilitate urbană, spații publice urbane și dezvoltarea Sectorului de Educație.

Acest obiectiv include mai multe sectoare, dezvoltând un organism de sine stătător, care cooperează simbiotic pentru produce un rezultat pozitiv real.

Sector Infrastructura

a. Descrierea obiectivului: **Îmbunătățirea infrastructurii și a spațiilor urbane degradate.**

b. Problema identificată: Conform Studiului de referință, a chestionarelor și a ședințelor de animare, una dintre problemele comunității, este aceea a infrastructurii degradate, învechite sau a lipsei infrastructurii în zona vizată de SDL. Principalele elemente sesizate cu privire infrastructură se referă la: lipsa infrastructurii medicale, locurilor de joacă sau stadiul degradat al acestora și lipsa unei infrastructuri educaționale moderne. Menționăm că populația are cunoștințe de proiecte în derulare sau ce urmează a fi derulate cu privire la refacerea si dezvoltarea infrastructurii.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Prin crearea unor măsuri axate pe obiectivul de îmbunătățire a infrastructurii și a spațiilor urbane degradate, se dezvoltă un standard mai calitativ al vieții locuitorilor din cadrul SDL, iar pe de altă parte se leagă punți între populația ZUM și cea a zonei funcționale.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. Strategia "Copii protejați, România sigură" 2022-2027 - 4.3.2 - Calitatea educației, prin îmbunătățirea infrastructurii școlare / 4.3.4 - Inechități în sistemul educațional - prin reabilitare sau investiții
ii. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă", 2022-2027 - OS 8.2 măsura 8.2.4 alocarea de fonduri pentru investiții în infrastructură pentru accesibilizare
iii. Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027 - pag 26 dezvoltarea infrastructurii pentru a asigura facilități de îngrijire a copiilor şi a serviciilor suport pentru
iv. Programul Incluziune și Demnitate Socială - Prioritatea 6 dezvoltare de servicii și infrastructura de îngrijire la domiciliu, de îngrijire pe termen lung și de îngrijire comunitară, în special pentru persoanele în vârstă OS 4.2 îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online Acțiunea 1.1 (a) modernizarea și construcția infrastructurii preșcolară/școlară

Sector Mobilitate urbana:

a. Descrierea obiectivului: **Îmbunătățirea mobilității urbane și accesului la servicii sociale.**

b. Problema identificată: Conform Studiului de referință, a chestionarelor și a ședințelor de animare, una dintre problemele comunității, este aceea a lipsei de mobilitate urbană, mai exact lipsa unor legături de transport între elementele de interes pentru activitățile zilnice.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Prin crearea unor măsuri axate pe obiectivul de îmbunătățire a mobilității urbane și crearea unor legături între ZUM și serviciile ce deservesc populația SDL, inclusiv serviciile educaționale.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă", 2022-2027 - Domeniul prioritar Accesibilitate și mobilitate

ii. Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027 - Obiective specifice 3.1 Promovarea perspectivei de gen în politicile de ocupare, mobilitate și migrație a forței de muncă

Sector Spații publice urbane:

a. Descrierea obiectivului: **Îmbunătățirea spațiilor publice ce deservesc populația tânără.**

b. Problema identificată: Conform Studiului de referință, a chestionarelor și a ședințelor de animare, una dintre problemele comunității, este aceea a spațiilor publice urbane. Acestea se manifestă cu precădere la lipsa spațiilor destinate populației tinere.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Se pot crea sau reabilita spații publice care au ca scop deservirea populației tinere, ce deservesc ca teritorii neutre de întâlnire și socializare sau interacțiune pentru populația care este din ZUM sau din ZUF, oferind posibilitatea de a crea legături și a susține procesul de desegregare.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. Strategia Națională a Locuirii 2022-2050 - *Nevoia de intervenții în zonele marginalizate și așezări informale; Dezvoltări rezidențiale noi și extinderea de la periferia marilor orașe (expansiunea urbană necontrolată); Obiectivul strategic corespunzător pilonului 2.*

ii. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă", 2022-2027 - OS 9.1 *Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la mediul fizic (locuința proprie, clădiri publice și zone publice urbane și rurale)*

iii. Raport de evaluare POCU 2014-2020 *Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile; Axa prioritară 13: Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii*

iv. Programul Incluziune și Demnitate Socială - Acțiunea 1.1 (FEDR), (*a) modernizarea și construcția infrastructurii preșcolară/școlară, inclusiv amenajarea de spații educaționale în aer liber, infrastructură sportivă conexă.* Mențiune: includem la spții publice terenuri de sport care vor fi puse la dispoziția populației ZUM și ZUF

Sector Educație:

a. Descrierea obiectivului: **Îmbunătățirea serviciilor educaționale și dezvoltarea acestora**

b. Problema identificată: Conform Studiului de referință, a chestionarelor și a ședințelor de animare, una dintre principalele problemele ale comunității, este legată de componenta educațională. Lipsa constatată se referă atât la infrastructură cât și la servicii educaționale complete pentru toate categoriile de persoane și pentru o arie largă de vârstă.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Prin crearea unor măsuri care să aibă în vedere atât investiții în infrastructura educațională, dar și în partea de programe educaționale pentru toate categoriile de vârstă și persoane.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. STRATEGIE NAȚIONALĂ privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 - *cap 4.3.2 Educație și formare*

ii. Analiza-Diagnostic Privind Incluziunea Socială Și Situația Grupurilor Vulnerabile În România 2019 - Analize pe domenii relevante pentru reducerea sărăciei: ocuparea forței de muncă protecția socială, educația, sănătatea și locuirea

iii. Strategia Națională a Locuirii 2022-2050 - Nevoia de intervenții în zonele marginalizate și așezări informale; Pilonul 2: Locuire accesibilă și servicii publice de calitate

iv. Strategia "Copii protejați, România sigură" 2022-2027- cap 4.3 Educație

v. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități O Românie echitabilă 2022-2027 - Direcții de acțiune 9.6 - Educație

vi. Strategia națională pentru egalitatea de gen 2021-2027- Obiectivele Pilonului I - Aria de intervenție - educație

vii. Raport de evaluare POCU 2014-2020 - Intervențiile din domeniul educației

viii. Programul Incluziune și Demnitate Socială- OS RSO4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online *(FEDR)*

OS 2. Îmbunătățirea imaginii publice prin acțiuni de implicare și informare comunitară și crearea de oportunități pentru a spori capacitatea de ocupare

Acest obiectiv urmărește soluționarea problemei de ocupare prin dezvoltarea capacităților și crearea unei punți de comunicare la nivelul comunității cu scopul de a îmbunătăți imaginea publică prin acțiuni de implicare și informare comunitară.

Sector Ocupare:

a. Descrierea obiectivului: **Crearea de oportunități pentru a spori capacitatea de ocupare.**

b. Problema identificată: Am identificat o problemă în ceea ce privește ocuparea, cu precădere în rândul tinerilor, dar nu numai. Datorită lipsei de pregătire și a calificării, aceste persoane depun eforturi mari pentru a se angaja și de cele mai multe ori, o fac pe un post fără calificare, cu o remunerație mică.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Se pot crea oportunități de calificare sau pregătire a populației vizată de SDL.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. STRATEGIE NAȚIONALĂ privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 - *cap 4.3.3 Ocuparea forței de muncă*

ii. Analiza-Diagnostic Privind Incluziunea Socială Și Situația Grupurilor Vulnerabile În România 2019 - Analize pe domenii relevante pentru reducerea sărăciei: ocuparea forței de muncă protecția socială, educația, sănătatea și locuirea

iii. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități O Românie echitabilă 2022-2027 - Direcții de acțiune 9.3 - Ocupare

iv. Strategia națională pentru egalitatea de gen 2021-2027- *Obiectivele Pilonului I - Aria de intervenție - Piața muncii*

Sector Comunitate și imagine publică**:**

a. Descrierea obiectivului: **Formare de punți de colaborare între comunitățile marginalizate cu comunitatea majoritară în vederea desegregării populației și a îmbunătățirii imaginii publice.**

b. Problema identificată: Lipsa unui dialog pe teme aplicate, precum comunitatea, probleme și identificarea de soluții comune, dezvoltarea de proiecte într-o manieră colaborativă și utilizarea rezultatelor în comun duc la o separare a comunităților și a zonelor urbane cu un rezultat clar de segregare și distrugere a imaginii publice.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Prin crearea unui dialog, a unui proiect colaborativ în care toate părțile implicate să aibă drept de vot egal și care să poată dezvolta proiecte comune pentru comunitate. Prezenta SDL.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. Raport de evaluare POCU 2014-2020

ii. Programul Incluziune și Demnitate Socială

OS. 3 Dezvoltarea sectorului de servicii medicale si sociale precum și identificarea de soluții cu privire la problemele de locuire.

Acest obiectiv tratează trei probleme interconectate, care, deși la prima vedere par distincte, sunt legate astfel încât lipsa unuia, poate duce la privarea de celelalte două.

Sector Acces la servicii:

a. Descrierea obiectivului: **Facilitarea accesului la servicii de sănătate și servicii sociale**

b. Problema identificată: Conform Studiului de referință, a chestionarelor și a ședințelor de animare, a fost identificată ca problemă lipsa accesului la serviciile de sănătate și serviciile sociale, cu precădere accesul la serviciile de bază, servicii medicale preventive și servicii adresate categoriei a treia de vârstă.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Deoarece nu există un serviciu real de detecție și prevenție în ceea ce privește problemele de sănătate, calitatea vieții este redusă. Tocmai acest aspect considerăm ca fiind important de a fi tratat printr-o măsură care să realizeze o evaluare a stării de sănătate și să faciliteze accesul la servicii de sănătate și servicii sociale adresate cu precădere bătrânilor.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. STRATEGIE NAȚIONALĂ privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 - *cap 4.3.5 Sănătate*

ii. Analiza-Diagnostic Privind Incluziunea Socială Și Situația Grupurilor Vulnerabile În România 2019 - Analize pe domenii relevante pentru reducerea sărăciei: ocuparea forței de muncă protecția socială, educația, sănătatea și locuirea

iii. Strategia Națională a Locuirii 2022-2050 - Nevoia de intervenții în zonele marginalizate și așezări informale; Pilonul 2: Locuire accesibilă și servicii publice de calitate

iv. Strategia “Copii protejați, România sigură” 2022-2027- cap 4.2 Sănătate

v. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități O Românie echitabilă 2022-2027 - Direcții de acțiune 9.7 - Sănătate
vi. Strategia națională pentru egalitatea de gen 2021-2027- Arie de intervenție: Sănătate
vii. Raport de evaluare POCU 2014-2020 - Intervențiile din domeniul sănătății
viii. Programul Incluziune și Demnitate Socială- OS 4.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)

Sector Locuire:

a. Descrierea obiectivului: **Abordarea problemei de locuire în teritoriul SDL**

b. Problema identificată: O problemă generală, este cea de locuire. Gospodăriile sunt uneori suprapopulate sau inadecvate traiului.

c. Cum acest obiectiv ajută la soluționarea problemelor: Se urmărește identificarea de către actorii relevanți a unor finanțări destinate problemei de locuire.

d. Complementaritatea cu strategii:

i. Strategia Națională a Locuirii 2022-2050 - *Nevoia de intervenții în zonele marginalizate și așezări informale; Dezvoltări rezidențiale noi și extinderea de la periferia marilor orașe (expansiunea urbană necontrolată); Obiectivul strategic corespunzător pilonului 2.*

ii. Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027 - OS 9.4 *Asigurarea unui standard de viață adecvat pentru persoanele cu dizabilități cu șanse egale cu toate celelalte persoane*

6. Planul de acțiune SDL

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

Problema #1: Educație și abandon școlar

În comunitatea marginalizată din teritoriul propus, se confruntă cu o problemă frecventă legată de abandonul școlar și neparticiparea la educație. Aceste dificultăți au rădăcini în lipsa de interes a părinților și sunt agravate de dificultățile materiale și condițiile grele cu care se confruntă familiile aflate în risc de sărăcie. În plus, există numeroase cazuri în care fratele sau sora mai în vârstă renunță la școală pentru a găsi un loc de muncă în vederea susținerii financiare a familiei sau pentru a rămâne acasă și a-și asuma responsabilitățile de tutelă față de frații și surorile mai mici. De asemenea, o problemă semnificativă constă în absența programelor educaționale extracurriculare, cum ar fi școlile după școală, în zonele ZUM, cele mai apropiate astfel de instituții fiind la o distanță de până la 6 km față de ZUM-ul Balta Sărată.

În afară de cele menționate mai sus, există și alte dificultăți și deficiențe care contribuie la abandonul școlar, incluzând:

- Infrastructura educațională precară în atât în ZUM, cât și în zona funcțională a GAL Caransebeș;
- Absența mijloacelor de transport destinate copiilor, inclusiv pentru cei cu dizabilități;
- Rezervele unor părinți și profesori din comunitatea majoritară în ceea ce privește copiii și părinții din comunitatea segregată;
- Absența documentelor esențiale pentru înscrierea într-o instituție de învățământ.

Măsuri posibile

- Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- Facilitarea transportului elevilor către și de la unitățile școlare
- Activități extrașcolare cultural-recreative, sportive, etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school
- Campanii/programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți

Problema #2: Comunitate și incluziune socială

Comunitatea marginalizată este afectată de multiple influențe negative, precum creșterea infracționalității, lipsa educației și condiții precare de locuire. De asemenea, există o lipsă de interacțiune activă cu majoritatea populației și cartierele defavorizate sunt adesea asociate cu dezordine și insalubritate. Toate acestea contribuie la percepția negativă pe care alții o au despre comunitatea marginalizată. Această problemă este una complexă, necesitând eforturi pe termen lung pentru a fi rezolvată. Un studiu recent arată că peste 80% dintre respondenți nu se simt în siguranță în zona lor de locuit și că încrederea în autoritățile locale și ONG-uri este redusă, cu mulți anticipând o agravare a situației.

Măsuri posibile

- Organizarea de evenimente cultural-sportive, care au ca efect îmbunătățirea imaginii publice a comunității marginalizate
- Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice

Problema #3: Accesul redus la servicii sociale și problema locuirii

Accesul deficitar la serviciile sociale este în principal rezultatul lipsei educaționale, a cunoștințelor limitate despre drepturile constituționale și a lipsei sprijinului din partea instituțiilor publice și a comunității majoritare. Aproximativ jumătate din populație se confruntă cu lipsa actelor de proprietate pentru locuințele/terenurile lor. Deși multe dintre locuințe se află într-o stare deplorabilă, locuitorii doresc să le înregistreze în cartea funciară pe numele lor. Această

problemă are un impact negativ asupra ocupării și evitării școlii. Cetățenii care nu pot dovedi proprietatea nu pot solicita certificate de naștere pentru copiii lor.

În ceea ce privește serviciile sociale, este important de menționat că persoanele din cadrul SDL nu sunt conștiente de existența acestor servicii, iar înțelegerea necesității sau modului lor de implementare este limitată. Tinerii care au părăsit prematur școala, victimele violenței domestice sau persoanele în vârstă care au nevoie de consiliere sau asistență socială se confruntă cu dificultăți în accesarea acestor servicii.

Măsuri posibile

- Asigurarea accesului la servicii sociale
- Construire/ reabilitare/ modernizare Centru de ZI/ Centru Multifuncțional
- Crearea de condiții optime de locuire pentru persoanele marginalizate
- Construire/ reabilitare/ modernizare locuințe sociale

Problema #4: Medical

Accesul limitat la serviciile medicale se datorează în primul rând distanței considerabile dintre ZUM și unitățile medicale, ceea ce face ca persoanelor cu probleme de sănătate să le fie dificil să ajungă la acestea. ZUM Balta Sărată, de exemplu, se află la o distanță de 6 km față de cea mai apropiată unitate medicală, în timp ce ZUM Pipirig este la 3 km distanță. De asemenea, aceste două zone nu dispun de personal medical, dispensare sau cabinet stomatologic.

Chiar dacă locuitorii din zona marginalizată dețin carduri de sănătate sau sunt înregistrați la un medic de familie, condițiile de trai insalubre și cunoștințele limitate despre igienă pot duce la probleme grave de sănătate. De asemenea, există un procent de 32% de persoane cu dizabilități care nu au reușit să obțină certificate de handicap. În familiile din ZUM, 23% au cel puțin un membru care suferă de boli cronice, iar 14% au cel puțin un membru care nu poate să se îngrijească singur și necesită sprijin specializat, afectându-le activitățile zilnice. Tipul de îngrijire necesar pentru aceste persoane este unul personalizat și ușor accesibil.

Măsuri posibile

- Monitorizarea cazurilor de boli transmisibile
- Reabilitare/modernizare a infrastructurii medicale
- Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici

ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

La nivelul Municipiului Caransebeș, s-a dezvoltat un Plan de Mobilitate Urbană (PMUD) care analizează starea actuală a localității Caransebeș, precum și a zonelor din zona metropolitană și din Polul de Creștere Caransebeș. Scopul acestui plan este de a aborda problemele identificate prin promovarea proiectelor corespunzătoare. Principalele probleme semnalate în municipiu includ:

1. **Accesibilitatea la transportul în comun**: Dificultăți în accesul la serviciile de transport public.
2. **Siguranța participanților la trafic**: Preocupări legate de siguranța bicicliștilor, pietonilor și incidentele rutiere.
3. **Emisii ridicate de gaze toxice și consum crescut de energie**: Impactul negativ asupra mediului înconjurător, datorat nivelului crescut de emisii și consumului de energie.
4. **Calitatea mediului**: Calitatea vieții redusă și efectele negative ale traficului asupra zonelor locuite.
5. **Costuri ridicate pentru transportul public**: Preocupări legate de costurile ridicate pentru operarea transportului public.

În timpul elaborării acestui SDL (Strategia de Dezvoltare Locală), s-a ajuns la concluzia că nu este necesar să se coreleze măsurile și intervențiile cu PMUD-ul Municipiului Caransebeș în prezent. Această concluzie a rezultat din faptul că autoritatea locală (Unitatea Administrativ-Teritorială Caransebeș) nu a considerat necesar să propună măsuri în acest sens în cadrul întâlnirilor de informare, deoarece au intenția de a efectua investiții din alte surse de finanțare și prin alte programe. Prin urmare, SDL se concentrează în mare parte pe investiții de tip soft.

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

1. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor:

- *M 1 Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale*
- *M2 Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice*

Măsura 1 presupune Construire/modernizare și dotare săli de clasă și terenuri de sport. Este necesară menționarea faptului că sălile de clasă și terenurile de sport vizate vor presupune soluții moderne de eficientizare energetică. Astfel se vor concepe soluții de eficientizare energetică menite să înlocuiască sursele neregenerabile de iluminat, cu scopul de a reduce amprenta de carbon pe care aceste imobile o presupun în momentul de față (în cazul clădirilor reabilitate) sau pe care ar putea-o presupune, dacă aceste considerente nu ar fi avute în vedere.

Pe lângă acest argument în favoarea sprijinirii tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, din cadrul Măsurii 1, se menționează intervenția „Infrastructură educațională” al cărei scop îl reprezintă crearea de terenuri de sport dotate cu panouri

fotovoltaice și dotarea laboratoarelor cu echipamente cu consum redus de energie. Totodată, în ceea ce privește Măsura 2, se au în vedere acțiuni precum sesiuni de plantare copaci și ecologizare a ZUM, care vor fi realizate împreună cu membrii comunității.

2. Inovare socială:

- M 1 Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- M4 - Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici

Având în vedere elementele pe care inovarea socială trebuie să le întrunească pentru a putea fi considerată validă, considerăm justificat că cele două măsuri menționate mai sus corespund acestei teme secundate FSE.

Realizarea programului de examinare medicală este conceput a fi îndeplinit în parteneriat cu o instituție medicală capabilă și disponibilă de a desfășura servicii de screening pentru populația aflată în risc de sărăcie și excluziune socială. Pentru acest demers se va avea în vedere o colaborare ale cărei efecte să continue și după finalizarea implementării SDL. Necesitatea acestei măsuri este dată de inexistența unei situații clare asupra stării de sănătate a populației aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, precum și de premiera acestui demers, nemaiexistând o altă acțiune de acest fel care să recenzeze starea de sănătate a populației defavorizate, altfel decât prin declarațiile acesteia. În. ceea ce privește Măsura 1, se au în vedere crearea de spații (săli) senzoriale pentru copii, care vor aduce beneficii majore în special copiilor cu dizabilități. Aceste spații presupun dezvoltarea abilităților sociale, motrice și de percepție și înțelegere a mediului înconjurător.

3. Nediscriminare:

- M1 Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- M2 Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice
- M3 Asigurarea accesului la servicii sociale
- M4 - Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici

Nediscriminarea reprezintă un principiu pe care l-am luat în considerare la conceperea fiecărei măsuri, astfel încât să protejăm orice proiect care urmează a fi implementat de atributul segregării. Dar măsura axată efectiv pe combaterea discriminării este Măsura 2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice. Aceasta a fost concepută ca soluție necesară în vederea înlăturării prejudecăților xenofobe și a conștientizării populației asupra discriminării și segregării, elementul prejudecăților inter-etnice fiind încă puternic în zona SDL, cu atât mai mult în imediata vecinătate a ZUM. Totodată, celelalte măsuri vizează nediscriminarea și accesul egal la servicii sociale, medicale și educaționale.

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

Dezvoltare durabilă: În ceea ce privește această temă, strategia respectă principiul dezvoltării durabile. În acest sens, putem declara că toate măsurile gândite pentru a fi

implementate în cadrul strategiei respectă conceptul de conciliere și conservarea a calității mediului înconjurător. Putem observa că Obiectivul 3 al Strategiei UE (Promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil şi îmbunătățirea protecţiei împotriva amenințărilor asupra sănătății) este reprezentat de Măsura 4 a SDL - Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici. Un alt obiectiv al Strategiei UE este Obiectivul 3 - Educație calitativă, reprezentat de Măsura 1 a SDL - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale. Totodată, SDL GAL Caransebeș contribuie și la Obiectivul 10 - Reducerea inegalităților, prin Măsura 2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice.

Egalitatea de șanse, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați: Măsurile prevăzute în această strategie au fost gândite având inoculate principiile egalității de șanse, non-discriminarea și ale egalității între femei și bărbați. Acestea se vor implementa asigurând un tratament egal față de beneficiari, parteneri și toate elementele implicate, indiferent cărei rase sau etnii aparțin aceștia, indiferent de religia sau credința la care aceștia se raportează, indiferent de dizabilitățile pe care aceștia le au, orientare sexuală sau vârstă. Principiile egalității de șanse vor fi nu doar respectate, dar vor fi și promovate prin intermediul măsurii dedicate, respectiv Măsura 2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice. Totodată, celelalte măsuri ale SDL, contribuie direct sau indirect la această temă orizontală prin asigurarea accesului la servicii educaționale, sociale și medicale, respectiv - M1 Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale (prin intervenția Facilitarea accesului la educație pentru tineri), M3 Asigurarea accesului la servicii sociale (prin intervențiile sale) și M4 - Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici.

Analizând în detaliu intervențiile propuse, putem concluziona că o mare parte dintre aceste măsuri contribuie semnificativ la dezvoltarea locală, iar toate măsurile sunt concepute având în vedere principii importante precum egalitatea de șanse, non-discriminarea și egalitatea între femei și bărbați. GAL-ul joacă un rol esențial în promovarea acestor valori și obiective.

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

Dată fiind complexitatea societății în care trăim astăzi, interacțiunea cu diverse persoane și relații este inevitabilă. Diversitatea este un concept cheie pentru a descrie societatea actuală, deoarece caracteristicile individuale, cum ar fi genul, vârsta, etnia, prezenta sau absența dizabilităților și abilitățile personale pot varia semnificativ și pot genera diferențe care pot duce la inegalitate sau dezavantaj. Prin intermediul activităților propuse în cadrul SDL, se urmărește: Intensificarea protecției împotriva discriminării și a formelor acesteia, cum ar fi victimizarea, hărțuirea sau incitarea la discriminare, precum și defăimarea socială. Asigurarea egalității în ceea ce privește accesul, participarea și rezultatele serviciilor publice și private pentru membrii comunității. Promovarea și întărirea respectului pentru diversitate, cu accent pe dezvoltarea interacțiunii și înțelegerii reciproce între membrii comunității. Consolidarea eforturilor de

prevenire și combatere a manifestărilor discriminatorii în comunitățile din teritoriul SDL, cu o abordare de toleranță zero față de astfel de comportamente. Consolidarea comunităților și promovarea adaptabilității și toleranței reciproce între membrii acestora. Prin implementarea planului de acțiune al strategiei propuse, nu se va favoriza apariția zonelor segregate în teritoriul SDL. În schimb, se vor lua măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale, astfel încât elevii să beneficieze de condiții mai bune în procesul lor de învățare. De asemenea, se va informa și consilia comunitățile cu privire la fenomenele de segregare și marginalizare, având ca obiectiv reducerea discrepanțelor dintre comunitatea marginalizată și cea majoritară. Activitățile de facilitare și animare comunitară vor continua pe parcursul întregii perioade de implementare a SDL, contribuind la dezvoltarea dialogului între membrii comunităților dezavantajate și membrii comunității majoritare.

În cadrul SDL, educația ocupă un rol central, deoarece se dorește reducerea abandonului școlar, menținerea elevilor în sistemul de învățământ și adaptarea acestuia la cerințele pieței muncii, cu scopul de a preveni producerea de viitori șomeri. Strategia urmărește realizarea următoarelor obiective:

- Asigurarea de sprijin și acces egal la servicii de tip preșcolar și după școală, pentru a susține elevii în afara orelor de curs.
- Îmbunătățirea condițiilor de învățare prin echiparea sălilor de clasă și prin crearea sau modernizarea terenurilor de sport.
- Creșterea șanselor de succes școlar pentru copiii și tinerii din zonele și segmentele sociale defavorizate, cum ar fi copiii și tinerii de etnie romă, cei cu cerințe educaționale speciale, cei marginalizați sau aflați în situații de sărăcie severă.
- Extinderea principiului educației incluzive, prin creșterea participării copiilor și tinerilor la învățământul de masă, asigurându-se că toți au acces la educație, indiferent de situația lor.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

Sustenabilitatea economică a României pe termen lung depinde de mai mulți factori cheie, printre care se numără sistemul de educație, viabilitatea pieței muncii, sistemul de protecție socială, sistemul de sănătate și o politică eficientă în sectorul imobiliar.

În ceea ce privește datele referitoare la etnie, acestea sunt disponibile pentru 16.568,9 mii de persoane din totalul de 19.053,8 mii de persoane care formează populația rezidentă a României. Din această categorie, 569,5 mii de persoane (3,4%) s-au declarat ca fiind de etnie romă. Totodată, în ceea ce privește populația vizată de SDL, Municipiul Caransebeș are o populație totală de 21.714 persoane, din care 2,13% sunt de etnie romă, dar un procent de 12,01% din populație nu a declarat apartenența etnică.

Dacă cifrele alternative sunt corecte, comunitatea romă se află printre cele mai mari comunități expuse riscului de sărăcie extremă, fiind vulnerabilă și exclusă din punct de vedere social, cu acces limitat la oportunitățile de creștere economică. Nu se intenționează să se sugereze că toate persoanele de etnie romă se confruntă cu sărăcia sau excluderea socială, dar majoritatea dintre acestea se confruntă cu aceste provocări sau cu posibilitatea excluderii sociale.

Este crucial ca populația din zonele urbane marginalizate să participe la viața economică, socială, educațională, culturală și politică pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă și pentru a reduce inegalitățile sociale și economice.

Strategia propusă urmărește mai multe obiective, inclusiv îmbunătățirea furnizării de servicii de calitate pentru populația marginalizată, eliminarea stereotipurilor, prejudecăților și practicilor discriminatorii, și promovarea unei schimbări pozitive în opinia publică despre comunitatea marginalizată, bazată pe principiile toleranței și solidarității sociale. Prin formarea de grupuri de lucru comune care să coordoneze și să implementeze măsurile din SDL, se creează un cadru în care reprezentanții minorității etnice și ai majorității pot colabora pentru atingerea obiectivelor comune. De asemenea, se consolidează parteneriatele între organizațiile publice și private, aducând autoritățile publice mai aproape de cetățeni. Reprezentanții recomandați de minoritatea etnică, care sunt familiarizați cu problemele comunității, pot facilita comunicarea între autoritățile publice locale și comunitatea din zona urbană marginalizată. Mediatorii de etnie romă pot juca un rol important în sesiunile de informare atât în unitățile de învățământ, cât și în unitățile de sănătate.

Pentru a menține o relație eficientă cu comunitatea marginalizată, se angajeaza un facilitator care să fie bine informat cu privire la problemele actuale, să aibă abilități de comunicare eficiente, să mobilizeze și să ajute comunitatea să se organizeze. Facilitatorul poate participa la grupurile de inițiativă inter-etnice și la sesiunile de instruire pentru liderii acestor grupuri, în domenii precum dezvoltarea comunității, leadership și elaborarea de proiecte generatoare de venituri. De asemenea, poate organiza campanii de informare în comunitățile de romi despre piața forței de muncă, ocuparea forței de muncă și cursurile de formare profesională, oferind servicii de consiliere și îndrumare profesională membrilor comunităților marginalizate, inclusiv consultanță individuală pentru cei interesați să creeze venituri și să dezvolte activități.

Prin implementarea SDL, se creează un parteneriat social care implică sectorul public, parteneri sociali, voluntari rezidenți și parteneri din sectorul privat. Prin colaborarea lor, pot gestiona proiecte care să ar putea genera profituri care să fie utilizate pentru a finanța investiții în comunitate.

Comunitatea marginalizată va beneficia de sprijin prin intermediul unor acțiuni care vizează dezvoltarea sistemului educațional. Acest lucru va fi realizat prin modernizarea și echiparea sălilor de clasă, amenajarea terenurilor de sport și oferirea de servicii de tip before și after school care

să includă furnizarea unei mese calde, ajutor pentru pregătirea temelor și servicii de consiliere. Aceste măsuri vor contribui pe termen lung la îmbunătățirea nivelului de educație în zona urbană marginalizată, având un impact în cascada asupra noilor generații, pregătindu-le mai bine pentru accesul la locuri de muncă.

De asemenea, acțiunile de informare și consiliere a comunităților, implicarea actorilor locali, a liderilor comunității și a persoanelor marginalizate în procesele decizionale și de dezvoltare a SDL vor contribui la consolidarea legăturilor dintre comunitatea marginalizată și cea majoritară, deschizând astfel mai multe oportunități de dezvoltare în zona urbană marginalizată.

În ceea ce privește acțiunile medicale, acestea vor implica sectorul privat în proiecte, ceea ce va contribui la sustenabilitatea acestora și la asigurarea continuității serviciilor medicale.

Toate acțiunile propuse prin SDL și modul în care este organizată și funcționează GAL vor plasa responsabilitatea pentru sustenabilitatea măsurilor în comunitate. Astfel, beneficiarii vor trebui să contribuie la asigurarea sustenabilității proiectelor și să implice comunitatea marginalizată într-un grad cât mai înalt.

Măsurile integrate propuse de această strategie, împreună cu colaborarea autorităților locale, societății civile și entităților private, vor aduce o valoare semnificativă zonelor în cauză și vor contribui la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială pentru persoanele din aceste comunități.

6.2 Măsuri prioritare

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

Procesul de implicare a comunității a constat în întâlniri cu actorii locali (publici, privați și societăți civile), comunitatea marginalizată și comunitatea majoritară. Astfel că în cadrul întâlnirii de animare nr. 4 s-au prezentat măsurile identificate în baza studiului de referință și din discuțiile ședințelor de animare anterioare și s-a dezbătut necesitatea acestora și prioritizarea lor.

Mai multe informații în acest sens se regăsesc în secțiunea 4.2.1 și anexele 17 și 19.

Măsurile potențiale sunt prezentate în tabelul de mai jos și sunt marcate pe culori (urgent - roșu, mediu - galben, scăzut - negru) în funcție de prioritate:

	Urgent■ Mediu■ Scăzut■	**Prioritate conform**		
	Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)	**APL**	**ZUM**	**S.P. și S.C.**

1	Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale	▮	▮	▮
2	Facilitarea transportului elevilor către și de la unitățile școlare	▮	▮	▮
3	Activități extrașcolare cultural-recreative, sportive, etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school	▮	▮	▮
4	Campanii/programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți	▮	▮	▮
5	Organizarea de evenimente cultural-sportive, care au ca efect îmbunătățirea imaginii publice a comunității marginalizate	▮	▮	▮
6	Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice	▮	▮	▮
7	Asigurarea accesului la servicii sociale	▮	▮	▮
8	Construire/ reabilitare/ modernizare Centru de ZI/ Centru Multifuncțional	▮	▮	▮
9	Crearea de condiții optime de locuire pentru persoanele marginalizate	▮	▮	▮
10	Construire/ reabilitare/ modernizare locuințe sociale	▮	▮	▮
11	Monitorizarea cazurilor de boli transmisibile	▮	▮	▮
12	Reabilitare/modernizare a infrastructurii medicale	▮	▮	▮
13	Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici	▮	▮	▮

Note: APL - autorități locale și sector public; ZUM - comunitatea marginalizată; S.P. & S.C. - sector privat și societatea civilă.

Listă finală Măsuri prioritare

M1 - *Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale- contribuie la OS 1 al SDL*

- Corelare cu acțiunile PIDS: Acțiunea 1.1 și Acțiunea 1.3

M2 - *Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice- contribuie la OS 2 al SDL*

- Corelare cu acțiunile PIDS: Acțiunea 1.4

M3 - *Asigurarea accesului la servicii sociale - contribuie la OS 3 al SDL*

- Corelare cu acțiunile PIDS: Acțiunea 1.5

M4 - *Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici - contribuie la OS 3 al SDL*

- Corelare cu acțiunile PIDS: Acțiunea 1.5

Menționăm faptul că toate celelalte măsuri nu vor fi implementate în cadrul prezentei SDL din următoarele motive:

Nu au fost considerate prioritare de comunitate, autorități și sectorul privat/societățile civile. Autoritățile locale au prezentat intenția de a realiza măsurile respective din alte surse de finanțare (ex: Locuire prin PNRR).

ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor conform partenerilor din GAL, după exemplul oferit în **Documentul suport I**.

6.2.2 Abordarea integrată

Măsurile incluse în SDL sunt parte a unui program complex care vizează dezvoltarea zonei cu implicarea populației din ZUM, zona SDL și din zona urbană înconjurătoare. Scopul acestui program este să realizeze investiții și programe care să implice populația din grupurile țintă, populația vizată de SDL și populația din Municipiul Caransebeș în eforturile de reducere a segregării și de îmbunătățire a nivelului de trai și a imaginii publice a comunității.

Caracterul integrat al intervenției rezultă din sinergia măsurilor și complementaritatea intervențiilor propuse precum și de abordarea durabilă care vine să integreze teme orizontale spre o dezvoltare durabilă. Măsurile propuse, deși integrate în sectorul educațional (M1 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale) produc efecte pozitive și în sectorul de comunitate și imagine publică (M2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice- intervenția incluziunea socială a minorităților) iar acestea se completează ca și aplicare și rezultat (spre exemplu, acțiunile de informare și consiliere se vor desfășura în cadrul sălilor de clasă modernizate, pentru a beneficia de echipamente și spații). Considerăm că măsurile propuse și acțiunile întreprinse pentru a identifica nevoile din teritoriu urmăresc îmbunătățiri pe termen scurt (M3 - Asigurarea accesului la servicii sociale și M4 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea imaginii publice) dar și pe termen lung (M1 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale și M2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice).

Măsurile propuse în SDL sunt rezultatul unei analize amănunțite a zonei, a situației existente, a problemelor identificate de comunitate și a viziunii de dezvoltare a acesteia. Aceste măsuri acoperă mai multe domenii, cum ar fi educația, accesul la servicii sociale și medicale, precum și dezvoltarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice.

Acest caracter multisectorial al măsurilor este o abordare adecvată, deoarece rezolvarea problemelor identificate în comunitate nu poate fi realizată printr-o singură măsură sau printr-un

singur sector de dezvoltare. Mai degrabă, este necesară o abordare integrată care să combine aspecte legate de educație, comunitate și acces la servicii pentru a obține o dezvoltare sustenabilă și echitabilă a zonei.

Impactul urmărit este obținut prin combinarea rezultatelor fiecărei măsuri pentru a avea un efect sinergic asupra grupurilor țintă, a ZUM și a teritoriului SDL în ansamblu. Aceasta necesită o abordare multisectorială pentru a aborda în mod eficient problemele complexe ale comunității.

Pentru ca toate aceste rezultate să ia formă, măsurile propuse îmbracă forme diferite ca implementare și investiții diferite, mai exact, unele măsuri impun investiții în infrastructură educațională, când altele impun investiții soft, în activități. Pentru aceasta oferim drept exemplu M1 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale, prin intervenția modernizarea/construirea și dotarea sălilor de clasă și a terenurilor de sport care vine ca o investiție în infrastructură (hard), dar care va găzdui M1 și M2, respectiv intervențiile de servicii educaționale și de comunitate (soft).

Tabel 1. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

	Teritoriul SDL	**ZUM 1 - Nord**	**ZUM 2 - Pipirig**	**ZUM 3 - Balta Sărată**	**Alte zone**
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)					
1	Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale	▮			

6	Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice	▮				
7	Asigurarea accesului la servicii sociale			▮	▮	▮
13	Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici	▮				

ANEXA 24: Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL, pe modelul arătat în **Tabelul 6**.

Tabel 2. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

		▮ **Tangibile** *(Hard)*			▮ **Intangibile** (*Soft*)			
	Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)	**Infrastructură**	**Mobilitate urbană**	**Locuire**	**Ocupare**	**Educație**	**Sănătate & social**	**Întărirea comunității**
1	Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale	▮				▮		
7	Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice				▮			▮
8	Asigurarea accesului la servicii sociale						▮	
14	Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici						▮	

ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, pe modelul din **Tabelul 7**.

6.3 Lista indicativă de intervenții

Ne propunem un număr de 6 intervenții selectate din prioritizarea măsurilor, în baza cărora se vor dezvolta viitoarele proiecte PIDS. Acestea sunt intervențiile ce au rezultat ca urmare a animării teritoriului și a consultărilor cu autoritatea publică locală, societatea civilă și comunitățile marginalizate, fiind soluția propusă pentru problemele reale ale comunității marginalizate, având ca și scop ieșirea din sărăcie și excluziune socială a unui număr de minim 814 persoane din teritoriul propus de prezenta strategie.

În continuare o să prezentăm vă prezentăm câteva detalii despre lista indicativă de proiecte integrate evidențiate în baza necesităților zonei și a populației adiacentă și aprobate prin Hotărârea Consiliului Director.

- **Fișa intervenției 1. Facilitarea accesului la educație pentru tineri**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 1. prin Măsura 1 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale și are ca scop reducerea analfabetismului incluziunea socială și reducerea abandonului școlar, pentru copii cu vârsta sub 18 ani. Pentru atingerea scopului urmărit, această intervenție propune mai multe acțiuni exemplificative, prin care se urmărește atingerea scopului propus, după cum urmează:
  - *Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar;*
  - *Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare*
  - *Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after scool;*
  - *Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.*

Indicator de realizare FSE+: 440 Copii cu vârsta sub 18 ani, din care 40 Copii cu vârsta sub 18 ani comunitățile marginalizate (roma).

Indicator de rezultat FSE+: 400 de participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant.

- **Fișa intervenției 2. Infrastructură educațională**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 1. prin Măsura 1 - Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale și are ca scop îmbunătățirea infrastructurii educaționale din întreg teritoriu SDL, în vederea reducerii riscului de abandon școlar, desegregarea comunității marginalizate și scăderea analfabetismului. Pentru atingerea scopului urmărit, această intervenție propune mai multe acțiuni exemplificative, prin care se urmărește atingerea scopului propus, după cum urmează:
  - *modernizarea și construcția infrastructurii preșcolară/școlară, inclusiv amenajarea de spații educaționale în aer liber, infrastructură sportivă conexă infrastructurii școlare, etc;*

- *furnizarea de materiale didactice/dotări de mobilier școlar necesare pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional. Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare.*

Indicator de realizare FEDR:

- Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate – 75
- Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată: 70

Indicator de rezultat FEDR:

- Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate: 70
- Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate: 3

▶ **Fișa intervenției 3. Incluziune socială a minorităților**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 2 prin Măsura 2 - Desegregarea comunității și îmbunătățirea imaginii publice și are ca scop creșterea incluziunii sociale a minorităților și îmbunătățirea imaginii publice a comunității. Pentru atingerea scopului urmărit, această intervenție propune mai multe acțiuni exemplificative, prin care se urmărește atingerea scopului propus, după cum urmează:

- *acțiuni de informare a persoanelor vulnerabile, dintre care romi, asupra dreptului la pachetul minimal de servicii de sănătate pentru persoanele care nu sunt incluse în sistemul asigurărilor sociale și de sănătate;*
- *promovarea măsurilor privind combaterea discriminării în accesarea serviciilor de sănătate publică, la nivel comunitar, la nivelul instituțiilor și a altor factori implicați;*
- *acțiuni de informare și consiliere profesională; mediere și facilitare a angajării, inclusiv prin campanii de promovare a avantajelor angajării tinerilor în rândul angajatorilor destinate încurajării participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei;*
- *Servicii de formare tineri romi pentru încadrarea în meserii de bază, inclusiv măsuri de acompaniament (masă caldă, transport etc.)*
- *Derularea de acțiuni de informare, demersuri specifice și permanente de înregistrare în baza de date a persoanelor inactive, etc.*
- Această intervenție va contribui la atingerea următorilor indicatori:

Indicator de realizare FSE+: Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi): 231

Indicator de rezultat FSE+: Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma): 139

▶ **Fișa intervenției 4. Dezvoltarea și facilitarea accesului copiilor la servicii sociale**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 3 prin Măsura 3 - Asigurarea accesului la servicii sociale și are ca scop asigurarea accesului la servicii sociale pentru copii. Pentru atingerea scopului urmărit, prin această intervenție se propune dezvoltarea serviciile sociale

pentru copii, pentru a menține copilul în familie, a reduce riscul de abandonare a acestuia în sistemul instituționalizat. Protecția socială a copiilor va fi însoțită de măsuri, unde este cazul, precum sprijin pentru reparații urgente ale locuinței necesare pentru asigurarea unor standarde de locuire de bază.

Această intervenție va contribui la atingerea următorilor indicatori:

Indicator de realizare FSE+: 58 Copii cu vârsta sub 18 ani, din care 6 Copii cu vârsta sub 18 ani din comunitățile marginalizate (roma).

Indicator de rezultat FSE+: 40 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune

- **Fișa intervenției 5. Facilitarea accesului la servicii sociale pentru vârstnici**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 3 prin Măsura 3 - Asigurarea accesului la servicii sociale și are ca scop asigurarea accesului la servicii sociale pentru vârstnici. Pentru atingerea scopului urmărit, prin această intervenție se propune crearea/dezvoltarea de servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei vârstnice din grupul țintă.

Această intervenție va contribui la atingerea următorilor indicator, împreună cu Intervenția 6:

Indicator de realizare FSE+: Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate: 202, din care 19 din comunități marginalizate (roma)

Indicator de rezultat FSE+: Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite: 142

- **Fișa intervenției 6. Facilitarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici**. Această intervenție contribuie la realizarea Obiectivului Specific OS 3 prin Măsura 4 - Asigurarea accesului la servicii medicale pentru tineri și vârstnici. Pentru atingerea scopului urmărit, prin această intervenție se propune dezvoltarea accesului la servicii medicale pentru copiii și bătrâni.

Această intervenție va contribui la atingerea următorilor indicator, împreună cu Intervenția 5:

Indicator de realizare FSE+: Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate: 202, din care 19 din comunități marginalizate (roma)

Indicator de rezultat FSE+: Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite: 142

Intervențiile 4, 5 și 6 contribuie la realizarea următorilor indicatori:

Indicator de realizare FSE+: Număr total de participanți: 317

Indicator de realizare FSE+: Număr total de participanți (roma): 29

Indicator de rezultat FSE+: Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune: 225.

Restul indicatorilor neincluși mai sus sunt tratați la nivel de SDL sau global.

Metode de asigurare a sustenabilității proiectelor subsumate listei indicative de intervenții de mai sus:

Criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III):

1. O să includem în criteriile de selecție a proiectelor un criteriu conform căruia acordăm puncte suplimentare organizațiilor care în ultimele 24 luni au înființat mai multe locuri de muncă pe care au angajat și reținut un număr mai mare de persoane din grupurile vulnerabile ce reprezintă grupuri țintă.

2. O să includem în criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia acordăm puncte suplimentare organizațiilor care prin aplicație preiau responsabilitatea sustenabilității, din fonduri proprii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

Astfel ne asumăm responsabilitatea introducerii unor criterii care sa asigure sustenabilitatea activității demarate prin proiect pentru cel puțin 6 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

Prin implementarea acestor intervenții urmărim scoaterea din sărăcie sau excluziune socială a unui număr de 814 persoane din care 231 din comunități marginalizate (roma)

ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din PIDS (după exemplul oferit în **Documentul suport J**)

ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul prezentat în **Documentul suport K**.

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

Pentru o clară imagine asupra activității GAL se vor avea în vedere două tipuri de parametrii, respectiv unul intern și unul extern.

Pentru monitorizarea si evaluare continua internă, se vor folosi datele rezultate din rapoartele de activitate ale personalului GAL, livrabile de proiect precum și situația implementării și calendarul de implementare. Evaluarea va fi coordonată de către managerul de proiect. Costurile realizate de echipa de implementare precum și sumele cheltuite în cadrul proiectului vor fi monitorizate lunar, iar orice abatere de la graficul de implementare sau orice risc de abatere va fi sesizată de către oricare dintre personalul GAL managerului de proiect în vederea luării de măsuri urgente.

Discuții vor fi purtate de către personalul GAL împreună cu membrii/reprezentanții membrilor GAL și populația din SDL. Printre subiectele discutate se vor urmării ca puncte relevante, impactul investițiilor (soft și hard), efectul implementării proiectului din perspectiva

percepției publice și modalitatea de impactare a populației ZUM si SDL atât din punct de vedere direct cât și indirect, mai exact, rezultate indirecte ale implementării proiectului.

Această ultimă abordare, deschide o poartă către cel de-al doilea parametru de monitorizare și evaluare, respectiv cel extern. Populația ZUM și populația SDL vor fi implicați în monitorizarea rezultatelor atât prin colectarea de informații în format fizic: Cutia cetățeanului, și micul cetățean dar și în format electronic prin Mesajul cetățeanului – prin intermediul a platforme deja existente și populare, la dispoziția majorității populației sau o platforma deschisă comunicării libere și dezbaterilor publice. Considerăm acest din urmă punct ca fiind unul de actualitate, deoarece, informația circulă mult mai rapid, se adresează unei categorii mai mari de persoane, se adresează și celor care nu pot sau nu doresc să meargă la întâlnirile publice și se adresează tinerilor a căror opinie este de multe ori ignorată.

Procesarea datelor se va face de către personalul GAL iar rezultatele vor fi diseminate către populația SDL, încurajând mai departe implicarea comunității, dovedind transparență și creând o platformă de colaborare în vederea îmbunătățirii activității.

În paralel cu toate acestea, comunitatea marginalizată se urmărește a fi integrată într-un proces crescendo. Este de înțeles reticența inițială, dar aceasta urmează a fi diminuată prin implicarea în luarea deciziilor în cadrul GAL, în cadrul întâlnirilor cu membrii comunității în cursul perioadei de implementare și ca urmare a începerii implementării proiectul.

La momentul închiderii proiectului, se va elabora de către personalul GAL, un raport de evaluare finală a rezultatelor. Acest raport, va avea la bază datele rezultate din implementarea proiectului dar și 3 întâlniri publice atât în ZUM cât și în ZUF care să măsoare opinia publică în relația cu proiectul implementat.

Tabel 3. Indicatori de rezultat și realizare (ținte minime la nivel de SDL)

INDICATORI DE REALIZARE	
Indicator	**Țintă minimă la nivel de SDL**
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani	- 440 aferenți acțiunii 1.3 PIDS -58 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)	-40 aferenți acțiunii 1.3 PIDS -6 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)	231 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
EECO01 Număr total de participanți	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO01.1 Număr total de participanți (roma)	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS

EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin	1 aferenți acțiunii 1.5
6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite	1
6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)	19 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată
RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate	1
RCO65 Capacitatea locuințelor sociale noi sau modernizate	16 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modenizate (altele decât locuințele sociale)	141 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
INDICATORI DE REZULTAT	
Indicator	**Țintă minimă la nivel de SDL**
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant	400 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune	40 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S2 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite	142 aferenți acțiunii 1.5
6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată
RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS

ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare FSE+ si FEDR

7.2. Evaluarea de impact

La momentul finalizării SDL, se va elabora de către personalul GAL, un raport de evaluare finală a rezultatelor. Acest raport, va avea la bază datele rezultate din implementarea proiectului dar și 3 întâlniri publice atât în ZUM cât și în ZUF care să măsoare opinia publică în relația cu proiectul implementat, precum și măsurarea indicatorilor.

Tabel 4. Indicatori de rezultat (*outcome*) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2027
Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea pe piața muncii ale adulților din ZUM	%	-	2023	+10
Determinarea stării de sănătate a populației	%	-	2023	+50
Creșterea nivelului de informare a populației și folosirea tehnicii moderne pentru obținerea de beneficii în diverse sfere ale vieții	%	-	2023	+20
Creșterea satisfacției privind relațiile în cadrul comunității și a nivelului de încredere în alte persoane, în ceilalți membri ai comunității, precum și în instituții	%	-	2023	+50
Creșterea participării rezidenților la activități pentru atingerea unor obiective comune	%	-	2023	+40
Creșterea satisfacției locuitorilor municipiului, rezidenți în cartiere limitrofe ZUM cu aspectul general al zonei	%	-	2023	+50
Îmbunătățirea imaginii zonei la nivelul locuitorilor municipiului	%	-	2023	+50

8. Planul financiar

Planul financiar al Asociației Grupul de Acțiune Local Caransebeș estimează un buget total, în valoare de 5.600.000 euro, necesar pentru implementarea Planului de Acțiune, din care FEDR 1.379.280 euro și FSE+ 4.220.720 euro și cheltuieli de funcționare în valoare de 840.000 euro. Acesta a fost conceput pentru plecând de la cele 3 obiective care au o transpunere prin măsurile multisectoriale prioritizate și îmbinată cu complementaritatea și sinergia intervențiilor, fiind în concordanță cu dimensionarea acțiunilor vizate și problemele întâlnite în teritoriu SDL.

Obiectiv specific / Măsură	**Tipuri de intervenții**	**Durată (ani)**	**FEDR (EUR) (UE + contribuție națională)**	**FSE+ (EUR) (UE + contribuție națională)**	**Alte fonduri (EUR)**	**Cost total estimat (EUR)**
Obiectiv specific 1. Îmbunătățirea sectoarelor de infrastructură, mobilitate urbană, spații publice urbane și dezvoltarea Sectorului de Educație.			*1.310.316 + 68.964 =* ***1.379.280***	*950.000 + 50.000 =* ***1.000.000***	***NA***	***2.379.280***
Măsură 1. Asigurarea accesului la educație și îmbunătățirea infrastructurii educaționale	Intervenții de tip FSE+ (soft): **1. Facilitarea accesului la educație pentru tineri**	**3**	*NA*	950.000 + 50.000 = **1.000.000**	*NA*	**1.000.000**
	Intervenții de tip FEDR (hard): **2. Infrastructură educațională**	**3**	1.310.316 + 68.964 = **1.379.280**	*NA*	*NA*	**1.379.280**
Obiectiv specific 2. Îmbunătățirea imaginii publice prin acțiuni de implicare și informare comunitară și crearea de oportunități pentru a			***NA***	285.000 + 15.000 = **300.000**	***NA***	**300.000**

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDR (EUR) (UE + contribuție națională)	FSE+ (EUR) (UE + contribuție națională)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
spori capacitatea de ocupare.						
Măsură 2. Desegregarea Comunității și îmbunătățirea imaginii publice	Intervenții de tip FSE+ (soft): **3. Incluziune socială a minorităților**	**2**	*NA*	285.000 + 15.000 = **300.000**	*NA*	**300.000**
Obiectiv specific 3. Dezvoltarea sectorului de servicii medicale si sociale precum și identificarea de soluții cu privire la problemele de locuire.			***NA***	*1.976.684 + 104.036=* ***2.080.720***	***NA***	***2.080.720***
Măsură 3. Asigurarea accesului la servicii sociale	Intervenții de tip FSE+ (soft): **4. Dezvoltarea și facilitarea accesului copiilor la servicii sociale**	**2**	*NA*	646.684 + 34.036 = **680.720**	*NA*	**680.720**
	Intervenții de tip FSE+ (soft): **5. Facilitarea accesului la servicii sociale pentru vârstnici**	**3**	*NA*	855.000 + 45.000 = **900.000**	*NA*	**900.000**
Măsura 4. Asigurarea accesului la Servicii medicale pentru tineri și	Intervenții de tip FSE+ (soft): **6. Facilitarea accesului la servicii**	**3**	*NA*	475.000 + 25.000 = **500.000**	*NA*	**500.000**

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDR (EUR) (UE + contribuție națională)	FSE+ (EUR) (UE + contribuție națională)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
vârstnici	**medicale pentru tineri și vârstnici**					
Costuri de funcționare legate de gestionarea implementării SDL și animarea comunității			*NA*	*798.000 + 42.000 =* ***840.000***	*NA*	***840.000***
TOTAL SDL **FEDR+FSE+ +alte fonduri** (dacă este cazul)			*1.310.316 + 68.964 =* ***1.379.280***	*4.009.684 + 211.036 =* ***4.220.720***		***5.600.000***
TOTAL FEDR+FSE+			***5.600.000***			***5.600.000***

ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

9. Lista de anexe ale SDL

ANEXA 1: Extras din Planului Urbanistic General (PUG) – planul de încadrare/planșa de reglementări urbanistice

ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate

ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă

ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință

ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință

ANEXA 6: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)

ANEXA 7: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)

ANEXA 8: Minimul de date privind accesul populaţiei din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2

ANEXA 9: O listă a proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 3

ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.[1]

ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)

ANEXA 12: Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4

ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)

ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

[1] *În situația nedepunerii Anexei 10, cheltuielile aferente acestei activități, în cazul în care au fost finanțate în cadrul unui proiect pentru sprijin pregătitor, nu vor fi plătite sau, dacă au fost plătite, vor fi recuperate.*

ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC

ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director GAL

ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG

ANEXA 19: Documente suport privind participarea la consultarea publică organizate în zona/ele marginalizate adresate cu privire la cele cinci teme de interes

ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AMPoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. și la întrunirile publice din comunitatea marginalizată

ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale

ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu

ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor de intervenție conform partenerilor din GAL

ANEXA 24: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6

ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7

ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea proiectelor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din FSE+ si FEDR

ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă

ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare PIDS

ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL